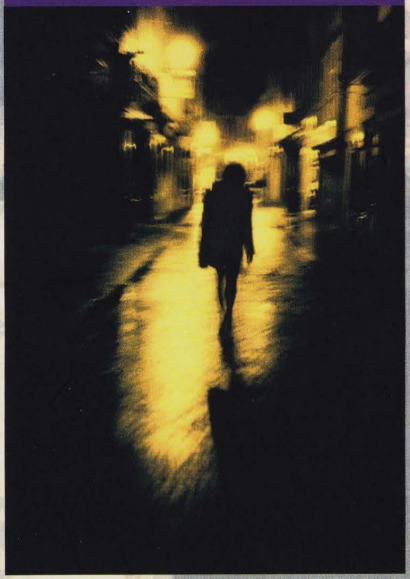
Gecede-giden

HÜSEYİN KIRAN

AYRINTI

Türkçe Edebiyat Dizisi

HÜSEYİN KIRAN

1965'te Amasya'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini burada tamamladı. Üniversiteyi politik nedenlerle bırakmak zorunda kaldı. Yine aynı nedenlerle 10 yıl cezaevinde kaldı. İlk şiir kitabı *Madde Kara* 2004, ilk romanı *Resul* 2006 yılında yayımlandı. Evli ve iki çocuk babası olan Kıran halen İstanbul'da yaşıyor.

Ayrıntı: 601
Türkçe Edebiyat Dizisi: 4

Gecedegiden
Hüseyin Kıran

Son Okuma
Tayfun Koç

© 2011 / Hüseyin Kıran

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir

Kapak Tasarımı
Gökçe Alper

Kapak Resmi
Iain Sanderson / Taxi / Getty Images Turkey

Dizgi
Esin Tapan

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 244 Topkapı/İst.
Tel.: (0212) 612 31 85

Birinci Basım 2011
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-628-6
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Hüseyin Kıran

Gecedegiden

1. Bölüm

Nihayet sessizlik. İlkin, azalan seslerin arasından görünen ince silueti ve giderek yükselmesi. Seslerin; araçların boğuk gırtlaklarından salınan piston vuruşlarının ve yakıtın biteviye patlayıp durmasının boğuk homurtusu, sokakları dolduran çalık, çelimsiz çocukların çığ çığlıkları, uzakta bir bina duvarını zorlayan matkabın, itici satıcıların ve küçük hayvanların, rüzgârın sarsaladığı dalların ve çalı çırpının can çekişircesine çırpınarak birbirine çarpmasının ve hepsinin birbiri üstüne katlanarak büyüyen bu ses bulamacının arasından sızarak ilerlemesi; onları, nadir bulunan elleriyle itekleyerek öfkesizlik içinde kararlı ve sabırlı yer

açıp açtığı bu yere yerleşmesi ve ele geçirdiği her alanı kendi esirli titreşen bulanık duru varlığıyla doldurması ve ilerlemesi, ilerlemesi... Sonra seslerin ve kötü günün kötürümleştiren köklü gürültüsünün eğreti soluğunun ötesinden bir yerden, hiç çaba sarf etmiyormuşçasına yumuşak, varlığını duyurmak için mücadele etmesi gerekmezmiş gibi ılımlı ve sakin –sakin bir denizin kıyıya koya, çakıllı kumlu bol böcekli sokulması gibi sanki– öylece hissettirmesi kendini. Ayın ufukta usulca yükselmesi. Fark ettirmeden dingin bulutlu, buğusuz gövdesinden yansıyan simli gümüşlü, günaydınsız ışığıyla şeylere yeni bir kavrayışla bakma imkânı sunması; gecenin çekici tekinsizliği, uzuvların vurulmuşçasına kenetlenmesi, çarpık çabalama, cinlenmiş gibi.

Dipçiklenmiş kulakların sağır olmadan önceki son anlarını yaşadığını bilerek, kuzulayan seslere aç, öte yandan sessizliğin çıtırtısızlıkla gelmesini içmesi; bir tür susamışlıkla, susamlı ağızların büründüğü. Yürürken ayakları altında ezilen otlar ve çalılar ve çakıl taşlarının ve kumun titremesi fakat hiçbir şeyin sessizliğin budaksız ve etli gövdesine dokunamaması; ne kadar sokulsalar, sanki arada camdan bir zar.

Ve nihayet sessizlik. Sesle ilgili olmayan, bir doluluk varlığı sarmalayan, örten ve dolduran bir doku olarak.

Sesler ölçülü bir geri çekilişle eşlik ettiler sessizliğin bu kut dolu yükselişine. Durdu. Soluk alıp verişi. Nefesinin yarattığı tatlı kayalıklara yaslanarak sürdürdü kendini, sessizliğe gömülü, gümbürdemeyen artık kafasının içi serin, tuhaf ve bükülmüş aklı duru ve taze hava içinde yüzüyor. İç göçerten lezzette bir duruş, havada küçük hayvancıklar, kanatlılar, kedi ve mors balığı, balon balığı, vantuzlu domuz başları, kum bitleri, kürek çeken kürklü şeyler... bunlarla oyalanıyor ve titremiyor hiç.

2. Bölüm

Mayalanmamış, doygun, çiğ ve buharsız havayı solumak ve kafamda birikmiş, durmadan benimle konuşan ve çaresizce cevaplar yetiştirmeye çalışmaktan vazgeçme çabam yüzünden bitkin düştüğüm insan seslerini susturdu. Sessizliğin insanı avutan ve aklını azaltan kadifemsi teninin dokunuşlarıyla yumuşamış, içime gömülü duran her şeyden kurtularak serin ve taze havanın ısırıcı tadını yeniden duydum. Sessizliğin beni ve hayatımı tümleyen mucizesi pek iyi.

Bunla dolu bunca zamandan sonra bulduğum bu sessiz ada, kendim, içinde yüzdüğüm harika havuz, gövdesinde

açılan bir yırtıktan hızla boşalmaya başladı. Sesten arındıran sıvı boşalıyor hızla ve küçük hayvanlarım –kaygan varlıklar, balık bildiğim şeylerim, bu buldukça sevindiğim– bir anafora kapılmış yitiyor. Telaş içindeyim. Ama durdurmaya çalışmıyorum, bir anlamı yok, mümkün de değil; hiçbir şey mümkün değildir zaten, anlıyorum.

Didikleyen, dürten şey bir insan olsa gerek; kesintili ve sıçramalı, tonlara bürünerek yayılan hava dalgaları, işte ses denen bu uçucu, geçici ama etkili şey, etten teller tıngırdatıyor ve sadece yaşatmak amacıyla bir çift ciğere dolmayı kabullenen bu masumun kötüye kullanılması, kirletilmesi, işte dil, bunu da anlıyorum, Tanrım, hava titreşip duruyor ve huzurumun uçuşuna yas tutmuyorum.

Oysa basit hedefim insanlarla konuşmak zorunda kalmamaktı. Bunun için onları duymak, dinlemek zorunda kalmayacağım bir yerdi istediğim. Fakat daha kötüsü vardı; bende, kafamın içindeydiler. Beynime yerleşmiş kıvıltılı bu ahalinin, güruhun beni durmadan dürtüklemesi, kışkırtması, susturması, hazır olda tutması. Ve kaçmış, kaçamamış, beklemiş, azalmış, seyrelmiş ve sessizlikle dolmuştum. Bir bakıma başarmış sayabilirdim kendimi. O sümüksü ilgiden, durmadan sizinle konuşmaya çalışan insanlardan arınmıştım.

Soğuk değil mi?

Bu besbelli şeyi neden söyledi? Ona kötü kötü baktım. Kafamın içinde yankılanan bu sesler dizisinin bende yarattığı acı ve tedirginliği nasıl tarif edebilirim ki? Durmadan ölüyormuş gibi ama hep irkilti içinde kalarak... bu daracık, bu softa yerde. Ölülerin olgun ruhları ve beyaz bezlere sarılı çoğu çürümüş bedenleri arasında, bu ceset tarlasında, bu ağaçların yeşilinin insanbedenigübresi sayesinde acıyeşile döndüğü yerde, bu beyhude baykuşların tüneği olan

mekânda, nasıl beslendikleri hep muamma, bu sabun kalıbı gibi yağmurlarla eriyip giden mermerler kaplı her yer.

Dertop oldum. Çekildim. Kendimi örttüm. Ama töre sürer. Budur budalalık. Değil mi ki o ısırıcı sırıtış gözlerimden içeri akıyor. Ona boynuzlarımı ve sert mahmuzlarımı gösterdim. Kanatabilirim. Hırladı. Ah bu kumlu davet. Deli gibi korkarken korkmuyor gibi yapıyor. Onu küçümsemekle başa çıkamayacağımı anlıyorum.

Yokluyor, etrafımda döneniyor. Belirsiz bir amacın peşinde olduğu aşikâr. Cebinden büyücek bir şişe çıkarıp birkaç yudum içiyor. Ona katılıp katılmayacağımı sorar gibi bir hali var. Denemeye devam edecek. Her şey zaten çoktan mahvoldu. Defedemeyeceğim. İki elimle başımı tutup sabit bir noktaya dikiyorum iki inci gözü, çok ince bir şeyi görmeye çalışırkenki dikkatle. Biraz iç, için ısınır. Sigaran var mı? Cıgara diyor. Ver de dişlerimiz bilensin.

Şeyler söylüyor. Bıktırıcı. İçimi o kirli varlığıyla dolduruyor. Onu boğdum.

Önce, yerden elime geçirdiğim bir taşla vurdum başına. Aniden kaplan! Tak! diye bir ses patladı. Artık çıkan seslerin gereksiz olduğunu kimse iddia edemez. Uluyor. Öte yandan, yüzündeki şaşkınlık ifadesi takdire şayan. İşte! Başına yumruk iriliğinde bir taşla vurulan bir adam, buna kendi açısından belirli bir anlam yükleyemiyorsa şaşırır ve bedeninin bilinçsiz tepkisi olarak kusar. O da öyle yapıyor. Gerçek şeyler oluyor, gözlerim izlemekten yorulmuyor ve duyduklarım gereksiz ve yararsız değil. Aksine, onun öksürük ve hıçkırıklar içinde kusmasını, anasını bacısını siktiğimin ibnesi demeye çalışmasını ve elleriyle yarasına sıkı sıkı bastırmasını– şu kan meselesi– tamamen, bütünüyle, olabildiğince şimşekli biçimde gerekli buluyorum; tam da böyle. Yersiz konuşmalara hiç benzemiyor değil mi?

İkinci vuruş daha da sert geliyor. Kolumun bütün gücü bu. Kafatası kırılmış olmalı muhtemelen. Taş elimden fırladı. Kan yoğun, baş edemiyor. Yerde uğunuyor. Debeleniyor ve kalkmaya çalışıyor. Boğazını yakaladım ve parmaklarım bembeyaz, sıktım. Yüzü eğlenceli, şekilden şekle giriyor. Anlatmaya yetişemem. Sesi tazı. Sonunda başından boşalan kan yavaşladı, kesildi. Kanaması durunca bıraktım. Nefesim düzelince paltosuna göz attım. Benimkinden iyi durumda. Kan ve çamur içinde ama koyu renkli. Leke vermez bir şey ve sağlam kumaştan. Üşümek bitiyor. Sırtından çıkarıp giydim. İnce bir içki kokusu sardı beni. Olsun.

Yeniden sakinleştim ama sadelik ve dinginlik yoktu artık. Bir yığın ses, en çok yağmurun çıkardığı, yine çevremi oluşturan her yeri dolduran. Tekrar sesler dünyasına dönmeme neden olan şu kanlı maymunun yerde yatan cesedine bir tekme attım. Bana mısın demiyor. Hiç.

İnsan dinleyemiyor. Aynı anda binlercesi. Bıktırıcı. Korkunç, kendisi dışında her şeyi yok etmeye yeminli bir ordu gibi şiddetli bir taarruz içinde, her ne pahasına olursa olsun sanki.

3. Bölüm

Şartlar başkalaştı. Kendime sığınacak bir yer bulmalıyım. Çünkü gün hızla tükenerek çekiliyor. Yerini, insanı gözlerinden başlayarak kötürüm eden karanlık alacak, küçük ayaklarının tıpırtısını duyuyorum. Ve tekinsizlik gelecek. Şeylerin anlamı, bu kez bambaşka biçimde değişecek. Çünkü artık onlar görünmez olacaklar. Ve bu şeyler, muhtemelen hepsi birden bana bakacak. Hareketlerim ve kımıltısızlığım izlenecek. Gece avcıları, et peşine düşecek. En güçlülerinin ağız ve pençelerinin bir kesin hareketiyle –o ne istediğini bilen ve bundan başka bir şey olmayan, tek bir

şeyi gerçekleştirmek için yapılmış şeylerin yanılmazlığı ve uzlaşmazlığı ve kararlılığıyla. şiddet dolu bir hamle– ısırılacağım, koparılacak.

Henüz korkmuyorum ama korkabilirim; hatta korkmalıyım. Kendime, kendimi içinde yeniden başlayacağını umduğum güne hazırlamak için uyumaya, dinlenmeye bırakabileceğim bir yer bulmalıyım.

Fakat girişimlerime başlamadan önce nasıl bir yere gereksinimim olduğunu kesinlemem gerek. Ağaç tepeleri yerden gelebilecek tehlikelere karşı iyi bir korunak olabilir. Çenelerine köklü dişleri saplı, beslenmek için çevreyi kollayan altı ayaklı yırtıcılar, zehirle dolu gövdelerini halka biçimli kaslarıyla iteleyerek ilerleyen mayhoş tatlı sürüngenler, kancalı ve güçsüz, bu yüzden de sinsi ve düzensiz çokayaklılar, en kötüsü, herhangi bir gerekçeyle gecede gezmeye çıkmış ve servi ve mermer dolu bu yere girmeye cesaret eden, karşılaştığı her öteki insana iğrenç, garip ve saplantılı bir ilgi göstermeye meyilli insanlar bana ulaşamaz.

Ancak ağaçlar ya pek cılız ya pek ulu ve haşmet içinde kasılıyorlar, ki kassız bunu nasıl becerdikleri ayrı bir muamma, ki bunlar çıkılamaz denli yüksek ve pürüzsüz görünüyorlar. Tepelerine ulaşmak ve çatakları arasında bir yer bulup az az üşüyen bedenime sokularak uyumak için özlemle istedim onları, elimden gelen buydu. Kolayca çıkılabilir intiba uyandıran, narin bedenli ben çıkıyorsam, diğer canlılar için de kolaydı. Gözden kaçırılmayacak denli belli ve önemli bir riskti bu ve ben vazgeçtim. Yeterince yüksekse, tabiatı gereği ulaşılamaz; ben için ulaşılabilir olan, herkes için böyledir ve...

Bütün bunlar bir yana, bir ağacın rüzgârlı tepesi, yerde yürüyen ve sürünen, özellikle tırmanıcı özellikleri pek gelişmemiş yırtıcılar için ulaşılamaz bir yerdir; ancak uçucular

için böyle bir yere ulaşmak sadece önemsiz bir çabayı gerektirir. Güçlü ve güneş sevmez gözleriyle bir puhu ya da baykuş, kavrayışlı kanatlarıyla süzülerek gelip hemen yanıma konacak ve bu sıcak ve henüz yaşamla dolu bedenin kendi yaşama ve avlanma alanı saymakta hiçbir beis görmeyeceği bir yere sığındığını, yani korunmaya muhtaç olduğunu, yani korunmasız olduğunu anlayacak. Ve kokumdan, benim yenebilir etten yapılma olduğumu hemen bilecek. Ve yanılgımı bana, çengel uçlu gagası ve sağlam ve dalıcı tırnaklı pençesiyle ödetecek. Ve ben muhtemelen duyduğum acı yüzünden –ki önce yüzüme saldıracağına kesin gözüyle bakıyorum– şiddetle uyanacak ve henüz kendime gelmeye, uğradığım saldırının niteliğini anlama ve bir savunma biçimi belirleme ve bunu elden geldiğince iyi biçimde uygulamaya geçirmeye fırsat bulamadan, tutunacak yer arayan ellerimin tuhaf hareketleri eşliğinde, düşeceğim. Muhtemelen hemen öleceğim. Böylece o korumaya çalıştığım ve bazen pek muhtaç olduğum bedenimi ve boşaltmak için onca çaba sarf edip zorluğa katlandığım başımı, iradesiz bir bilinçsizlik içinde, daha soğumadan, aç yırtıcıların insafsız keyiflerine terk edilmiş bulacağım.

Toprağın üstü ise tamamen güvensiz; kesin bu. Bütün yürüyebilen mahlukat için toprak, bir gezinme ve avlanma alanı ve ben bundan daha kötü bir durum düşünemiyorum.

Böylece, tek çıkar yol gibi görünüyor, gözümü toprağın altına diktim. Elbette orayı eşerek içine girmek becerebileceğim bir şey değil. Öyleyse öncelikli hedefim, daha önce bir mahluk tarafından yapılıp bir süre in olarak kullanılmış bir yer bulmak, az zahmetle ele geçireceğim bu yere girip girişini sağlama almaktı. Belki bu yöntem sayesinde dalayıcı gecenin derinliklerinden gelen ve üstüme çullanan tehlikelerden ötede kalacaktım.

4. Bölüm

İrice bir taşın, ki düzleştirmek için birilerinin epey uğraştığı gözden kaçmazdı, sanırım mermer, blok, hafifçe pembe, belki de güneşin kızıl ışığı altında beyaz, bilemiyorum ve üstünde bazı yazılar bulunmuyor değildi, doğal olarak okumaya tenezzül etmediğim. (Şöyle yazıyordu: Bitlis ahalisinden havas Hasan Selim, ölümü havsalası almazdı. Yılan oynatıcılarının kadim dostunu dostları yalnız bırakmasın. Ruhuna Fatiha). (Bir diğerinde şöyle yazıyordu: Ecnebi cemaatinin necip üyesi Hasan Fevzi Artos Efendi. Kudüs Kadısı'nın fetvasıyla kellesini verdi. Allah amaçsız bırakmasın. Ruhuna Ave Maria). (Bir diğerinde şöyle yazı-

yordu: Kurum Kazıyıcılar Ocağı'nda kayıtlı Rum kalfa Mecit Sevan. Ürken atının üstünden düştüğü yerde gömülü. Attan düşme sebebi. Ruhuna El Fatiha).

Ve bir yığın yırtıcı çalının, ki çiçekler açmıştı, değişikti, hatta kokuyor olması bile muhtemeldi, yağmur olmasa, örttüğü bir in girişi keşfettim. Başımı, duraksamaksızın bu genişçe sayılabilecek girişe sokunca, orayı kendime bir gecelik geçici mesken edinebileceğimi anladım. İlerledim. Başım, eh, zorlayarak omuzlarım. Kollarım, şu durumda birer fazlalıktan başka şey değiller. Böylesi dar bir yerde, henüz gövdemin yarısını sokabilmiştim, dışarıda oldukça işe yarar bulduğum kollarım nasıl da gereksiz birer uzantıya dönüşüyor, bir sürü külfet çıkarıyorlardı. Ben de dönüyorum. Bir vida gibi. Yivini izleyerek ve yavaşça da olsa mesafe alıyorum. Sevgilitatsızkollarım, hareketlerimi kısıtlayan ve beni bunaltan iki boşuna uzantı şimdi. Ve ben onlardan kurtulamazsam, açık ki bu güzelim inim, berbat bir deliğe dönüşecek ve beni kıstıracak. Tamamen güvenlikte değildim, onca çabalardan sonra hâlâ iki ayağım deliğin dışındaydı ve bir yırtıcı için afiyetle mideye indirilebilecek iki yiyecek topu olarak, bedenimin ardından deliğe dolup gözlerden kaybolabilmek için çırpınıp duruyorlardı. Korkularını anlaşılır buluyordum ve bütün gücümle onları da bu güvenli görünen ine çekebilmek için çabalamaya devam ettim. Ve öğrendim. Böyle bir yerde hareket etmek, dışarıda, yeryüzünde hareket etmeye zerrece benzemiyordu. Burada gözlerim yoktu ya da çok azdı. Dışarıda sizi bir yerden bir yere hiç bilmeden taşımada en önemli araç olan ayaklarınız, burada kurtarılmayı bekleyen iki masum bebek olabiliyordu, içler acıtan ya da diyelim suyun içindeyken yüzmeniz olan pazulu kollarınız, burada, bu baş belası ama can güvenliği sağlamak açısından işlevsel yerde, ciddi bir sorun teşkil edebiliyordu.

Bu, evrenin tamamen yepyeni ve kendine göre yasalarla işlediği karadeliğin içinde –ancak bu benzetme yerinde olmayabilir, hiç değilse itici karadelik denmeli– hareket etmeyi öğrenmek, nihayet geldi. Kollarım gövdeme iyice yapışmış, gereksiz görünen çıkıntılıkları yatışmıştı ve ayak parmaklarım sertleşerek ilerlememde bana yardımcı olmaya gönüllü olduklarını göstermişler, beni sevindirmişlerdi.

Sonunda başarmış, bu kovuk ya da in, ne denirse, küçük sığınağa hiçbir uzvum dışarıda kalmadan yerleşmiştim. Derin bir uyku geldi ve beni aldı.

5. Bölüm

Bir yeri size ait kılan bir şey varsa o da, oraya başkalarının girememesidir; en azından, sizin izniniz olmadan. Halbuki bu harikulade kutu bana ait sayılamazdı. Yüzüme dokunan ıslak bir dilin uyanışımda etkisi sonsuzdu. Gözlerimi, sabah mı gece mi olduğunu bilmeden ama tamamen dinlenmiş ve uyuşmuş olarak açtım. Karşımda, hemen burnumun dibinde demek daha doğru olur, küt, yassı bir kafa. Burnundan nefes alıp veren ve dilini durmadan yüzümün değişik bölgelerinde gezdirip bende tuhaf tınlamalar ve titreşimlere yol açan, seğirme mi denir, güzel gözlü bir yılan vardı. Yılanlara dair ne yerleşik ne de yerleşik olmayan herhangi bir

yargıya sahip olmadığımı göz önüne alırsak, canlı hayatım boyunca karşılaştığım bu ilk yılanın sokulganlığı karşısında irkilmeden edemedim. Çünkü yeni karşılaştığım bir canlının yüzümü yalaması, bana aşırı bir davranışmış gibi geliyor. Yılansa, içtenlikten yoksun bir ifadeyle –dikkat ettim, yüzünde tek kas kımıldamıyordu ya da belki yüzü kassızdı, bilemiyorum, yılanların anatomisi hakkında bir şeyler bulup okumaya karar verdim– dilini yüzüme dokundurup duruyor ve zaten iyice dar olan ine yerleşmek için gövdesini dertop etmekle meşgul görünüyordu.

Bu kadarcık bir inin ikimize birden yetmeyeceği basit gerçeğini görmezden gelen bu konuk, belki de ev sahibi ki eğer böyleyse ben orada konuk, hatta istenmeyen misafir durumunda oluyordum ve eğer böyleyse, işler temelinden değişti demekti bu, beni giderek daha rahatsız bir konuma sürükledi. Açıkçası teni soğuk tenime çok fazla dokunuyordu. Normal şartlar altında, kendisine dokunulmasından nefret eden ben, burada, bu kıstırılmışlıkta, memnuniyetsiz ve öfkesiz, beterdim. Rahatsızlığımı belli edecek jestler yapamamam ya da insanlar arasında geçerli bir jesti anlamayacağı aşikâr olan bu hayvana bunu anlatmanın imkânsıza yakın zorluğu beni yıldırıyordu.

Ayrıca, değinmeden edemiyorum, kötü kokuyordu bu geçici misafir ya da ev sahibi ve karnı aşırı derecede şişkindi. Bunun yeni avlanıp yutulmuş bir kemirgene mi yoksa birazdan yumurtlanacak yumurtalara mı delalet ettiğini bilemezdim kuşkusuz. Ama her iki durum da beni zorda bırakıyordu. Ne çıkıp gidiyor –aslında yerleşiyordu– ne de benim çıkmama izin vereceğe benziyordu. Burada yatacak ve hemen önümde sindirim faaliyeti başlatacaktı ya da meşakkatli bir yumurtlama süreci. Her ikisinin de şahit olunası şeylerden olduğunu sanmıyorum. Meraksız biri sayılabilirim böylesi

konularda. Fakat başka koşullar altında, tarafsız bir gözlemci sıfatıyla, pekâlâ da böylesi bir izlemenin aktif öznesi olabilirim. Ancak mevcut koşullarda, yani sindirecek ya da yumurtlayacak hayvan bana bu denli yakınken, burun buruna deyimi çok iyi anlatır bu deneyimi, her iki lüksten de hemen feragat edebilirim.

6. Bölüm

Uzun uğraşlardan sonra yerleşti ve bana göre uyudu. Bana göre diyorum, tam bilmem mümkün değil, kımıldaması durdu, tıslayışları kesildi, dil oyunlarından vazgeçti, görünür bir hareketsizlik içinde katıldı kaldı. Şüpheli bulduğum tek yan, bu kıpırtısızlığın bir rahatlık duygusu vermemesiydi. Taşlaşmış gibiydi daha çok. Daracık bir delikte uyumak, kabul edilir ki kolay değildir. Ancak zor geçen günün ve dinginliğimi kırıp içime dolan birinin hayattan çıkarılması –hepsi tamamen gerekli– oldukça yormuştu beni. Zorunlu yatak arkadaşıma sokulabilirdim. Ama pek fena bir özelliğin taşıyıcısıydı hayvan; soğuktu. Elbette niyetim onu

ısıtmak değildi. Yararsız olacaktı bu durumda onunla koyun koyuna olmak. Kendini toprağın soğuk yüzüne bırakmış, iyice boşalmış bir halde, tekrar uyudum.

Uyandığımda in arkadaşımın gittiğini gördüm sevinerek ama uzun sürmedi bu sevinmek. Sevinmeyerek bacağımdaki acının ve şişliğin ve donmuşluğun ayırdına vardım. Isırılmıştım. Hardal tadında bir duygu yaratıyordu bu durum ve etimin mayhoş tıkırtıları eşlik ediyordu buna. Küçük, istenç dışı atmalar, geren ve büzen kasılmalar serisi.

Yaralı bacağımı da yanıma alarak sığındığım bu berbat havuzdan –gece boyu süren yağmur içeriyi epey doldurmuştu– sürünerek ve sevinerek çıktım. Etraf taşlı bir kalabalıktı. Olağandışı şartlar altında sığındığım bu yer, bir kenarı göçmüş bir mezardı. İçeride bir çürümüş cesetle burun buruna gelmemiş olmam tamamen şanstı. Dün akşamüzeri öldürdüğüm cisim heybetten yoksun bir sıradanlıkla, çamurun içinde yatıyordu. Kahvaltı etmek için arayışlara girmek yerine, bu boş varlığı çıktığım deliğe itmeye çalıştım. Benden iriceydi, gövdesinin sadece bir kısmını tıkıştırabildim. Belinden aşağısı dışarıda kalmıştı ya, ben bitmiştim. Vazgeçtim. Mezarlığı çevreleyen duvarı aşıp kentin pek bilmediğim caddelerinden birine çıktım. Titrektim.

7. Bölüm

Kendimi, mide bulandıracak kadar iyi hissediyorum. Açık, insanı çarpan havayı ciğerlerime çekiyor, hasta kasların kaybettiği tüm enerjinin içimde yeniden yükseldiğini hissediyorum. Dün ikindi vakti yaşadığım bel kıran, ruhumu atan heyecan içimi çana çevirmiş durumda. Kafaya indirilen darbeyi, boğarkenki sızlanmaları, o kavurucu çaresizliğin etime geçirdiği leziz tadı, hırıltıların kafamda yarattığı patlamalı saf doyumu, pişmansızlığı, bacaklarımın arasında tuttuğum bedenin ölürkenki çırpınışlarının ürettiği coşkunluğu hep içimde tutmuşum, hatırlıyor ve tekrar yaşıyorum; ve boşaldı.

Ben böyle cadde insanlarının arasına çıkınca, yılanın zehirlediği tek bacağımı sürüyerek, içimi çekerek, bol tutulmuş oksijenden bayılarak, bayrak direği edasıyla kurum kurum, bu böyle gitmeyecek. Cadde insanlarına saldıracak bir yanım var ve neredeyse benden uçacak.

Benden uçacak ve şu kara paltolu, tıraşlı, etçil görünen iç organlı, huyları değişik ihtiyarcanın tepesine konacak. Onu elimden kimse alamaz. O zayıf boynu özlüyorum kokular sürülmüş ve artık biraz paslı. Beyaz bir yakaya gömülmüş, fularla korunmuş, pek süslü. İçim hışım dolu. Berelenen boyun derisini hayal ediyorum. Değişik düzenlemelerle gözü çelen vitrinlerin nasıl da kalın camlarından birinin içine sokmak eğrilebilen gövdesini... Kendimdeki şeyi tutamıyorum. Gece her şey mümkün. Ama günün bu en içi saatler, beni, bütün bunları sakın yapmamam konusunda uyaran aklım, zor durumdayım.

Bu kötü enerjiyi ya ben boşaltacağım ya da bir şey gelip onu benden emecek. Bu baş dönmesi, bu sağaltan ve beni aşan aşırılık, bu fırlamak için, için için çırpınan, zorlukla tuttuğum gerilmiş kaslar hep yatışmalı. Yoksa zor durumlar bekliyor beni.

Biliyorum, bunları hissettiğim son kezinde kendimi koyvermiş ve ortaya çıkan durumla baş etmek için bulunduğum o sıcak ve ılıman kenti yürüyerek terk etmek zorunda kalmıştım.

8. Bölüm

Tamamen anladım. Bu gürgen gerginliğindeki kaslardan, sol bacağımı kötü eden küf kokulu zehrin ağzımda yarattığı pas tadından ve kanımda salınımının kaçınılmaz sonucu ağırdı ağrıtıyordu, dengem bozulmuştu, bir hoş olmuştum, hafif bir kusma hissi ve içimde uçuşan kelebekler ya da mayhoş diyelim, paltomun her yanına dökülmüş ve ince ince buharlaşan içki kokusunun bol oksijenle birleşerek içime dolması sonucu belki, kollarım iki yana uçmak için hazırlanan kanatlar gibi açık, yükselmek için can atan huzursuz ve hınzır varlıktan, ki beni hırıldatıyordu, beni yine bir sürgüne dönüştürecek, yeni yeni edinmeye başladığım

ve bana çok kıymet verdiği hususunda zerrece şüphe duymadığım sosyal çevremden koparacak sonuçlara yol açacak tüm bu şeylerden kurtulmalıydım.

Akan ve karışan, yaylanarak giden ve gelen, çarpışmamak için hızla ve ifadesiz yüzlerle ve tekdüze biçimde hamle yapıp duran ve o bilinmedik hedeflerine kilitlenmiş insanlardan oluşan kalabalığın açıkça aksayan bir yanı, bir tür arızası, her zaman gördüğüm ve tiksinti verici biçimde aşina olduğum hallerinden bir başkalığı, pelteleştirici bir sıvı içmiş ya da düpedüz bu sıvının içine düşmüş gibi görünen, iç burkan bir kurulmamışlığı, gevşekliği çekiyor dikkatimi. Neden bu? Oldukça sarsak, kesintili hareketleriyle oldukça aksaklar. Onları takip etmekte zorlanıyorum. Tıpkı kaynayan bir suya gözlerini dikip bakmak gibi bu. Hemen dalgınlaşıyorsunuz, uykunuz geliyor hemen. Bundansa, bu fokurdar görünen tutarsız ve etli varlığa gömülmektense, tek tek insanlara odaklanmanın belki de daha yerinde bir karar olacağı aşikâr.

Oldukça kısa süren gözlemlerimin kesin sonuçlarını hemen almaya ya da kısa sürede meyvelerini toplamaya başladım. Bu meyveler şunlar oluyordu: çoğu hastaydı, anlaşılan buydu. Gerçi amaçlarında bir başkalık sezilmiyordu, hâlâ gidiyorlardı. Yeryüzündeki en önemli işi yaptıklarına dair bir kanıya sahip olduklarını düşündürtecek bir yüz ifadesi hepsine egemendi. Asık ve kusurlu suratları donmuştu. Bazen yüzleri yere düşmüş gibi başlarını eğip aniden duruyorlar, tıslayarak ağızlarından nefes alıp vererek hapşırıyorlar ve burunlarını siliyorlardı. Sonra, bu görüntüyü izleyen kimse olup olmadığını anlamak ister gibi bir çalım etrafa bakıyorlardı göz altından ustalıkla ve yeniden hareketleniyorlardı. Yaşarmış gözler, çinko görmüş gibi kamaşmış gibi dişler, gümüş rengiydi hepsi de, şişmiş, durmadan üretilen

ifrazatı atmak için çalışmaktan kızarmış burunlar. Zerre kadar koku alınamazdı bu durumda, içimi rahatlatıyordu bu doğrusu. Üstüme sinen yılan ve çamur ve ceset ve yanmış kömür (buna nereden bulaştığım anlatılmaya değmez bir bahis oluşturuyor, dolayısıyla anlatmıyorum) ve alkol gibi kesif ve keskin kokulardan mürekkep, bunlara kendi insan kokumun katılmasıyla iyice katlanılmaz olan bir kokular curcunası yaymaktaydım, aralarındaydım iyice.

Yaylı çalgılar yedilisi gibi gıcırdayan makinemsi bedenimi gürültüyle sürüklüyordum. Birisi çoktan kurumuş iki bacaktan yükselen uyumsuz sesler, iki koldan kolların sallanmasından doğan ritim, yürüyüşüme hoşluk kattıkları besbelli, sıklıkla kırptığım gözkapaklarımın gıcırdamaları ve yerinde duramayan bir baştan yayılan öne ve arkaya sağa sola öne arkaya tempo! tempo! yürüyorum. Ellerdeki beyaz mendillere odaklanıyorum. Parlayan gözlere bakmıyorum. Zaten oyulası geliyorlar bana yumruklarımı sıkıyorum öylece durmaktan sıkılıyorum parlıyorum. Mendillerse zararsız, ayrıca işlevlerle yüklüler. Değişik kıvamlarda burun salgısıyla dolu hepsi. Başkaları kurtulmaya çalışıyor, ben onları istiyorum, onlarla o hasta eden içi geçmiş kalabalıkta gördüğüm ölgünlük, bıkkınlık, özensiz istençsizlik, o budalaca bir yere gitme duygusu, ki bu neden, neresi şu an bulunduğumuz yerden daha iyi olabilir ki ve böyle bir şey nasıl bilinebilir nasıl emin olabilir insan bundan; bütün bunlar gerekli bana.

Genellikle iki kez boşaltılıyor burun ve usulca kurtulunuyor mendilden. Usturupluca, yavaşça, etrafa belli etmemeye gayret ederek bir ağaç dibine, kaldırım kenarına, çöp kutularının zaten dolmuş tepelerine, dikkatlice sokuşturularak, istenmeyen bir bebekten kurtulur gibi biraz sıkılarak ama o kadar, atılıyor ve unutuluyorlar.

Gözlemlerim bunlardı ve kesin kanılar içeriyordu düşüncelerim. Enfekte etmeliydim beni ve bu taşan enerjiden kurtulmalı. Bu yoğun mikroplu, burun artıklarının depolandığı mendiller beni kolayca güçten düşürecek, ilgi ve dikkatimi insanların parlayan gözlerinden kendime, içimde yükselen ateşe, kas ve mafsallarımdaki ağrıya, şu pek demode, yine de işe yarar bitkinliğe yöneltecek. Bunu umuyorum elbette.

Mendilleri, incelikle ve ayrım gözetmeksizin her şeyin üzerine yağabilmesiyle ünlü yağmur çisentisi şişirip bozundurmadan ele geçirmem gerekiyor. Onları izlemeli avlamalı ve yeterli sayıya ulaştıklarından emin olduğumda işe koyulmalıyım.

Uzun ve yorucu bir takip başlattım. Bazen gözleri yaşarmış, burnu kızarmış bir insanı epey takip ettikten sonra bomboş ellerle kalakalıyordum; enfekte olmamışlardı. Burunları soğuk yüzünden kızarmış, gözleri rüzgârın etkisiyle yaşarmıştı. Nice yürümelerden sonra ortaya çıkan bu gerçek karşısında kötü talihime lanetler okumuyordum elbette. Elimde, her şeyden daha değerli sayılabilecek bir 'amaç' vardı ve öyle hemence yılgınlığa kapılmamı engellerdi bu elbette. Başka bir hedefe yönelmek her zaman mümkündü ve ben tırıs tırıs, mikrop yuvasının üstüne atlıyor ve ona el koyuyordum ve paltomun derin ceplerinden birinin dibine indiriveriyordum bu şık materyali.

Sonra bir vitrini seyrediyordum. Göz ucuyla süzdüğüm kadın, bendenize esrarlı, esaslı ve efsunlu ve kötücül ve dalgın bir bakış fırlatıyor ve hızla uzaklaşıyordu. Bu telaşlı yürüyüş kan akışını hızlandırıyor, bunun doğal sonucu olarak vücut ifrazatı artıyordu. Derin sümkürmelerden sonra değerli yüküyle ganimetimi uygun bir yere bırakıveriyordu ve ben hemen oradaydım. Yağmur onu eritmeden, utkun, biraz okşar gibi bir edayla.

Kazanılan bu küçük başarıların gerçek bir zafere dönüşmesi yakın olsa gerekti.

Fakat öte yandan, yeni paltomun ceplerinin birinin dibinde bulduğum bir lira, beni geleceğe dair daha bir umutlandırmıştı doğrusu. Bu parayla yapılabilecekleri düşündükçe –liste pek uzun değildi gerçi ama bu da belli bir kolaylık sağlamıyor değildi, her yönden kazançlı çıkıyordum bu işten– heyecanımı dindirmek için elimi ısırmak zorunda kalıyordum. En önemli başlık, elbette bir poğaça ve bir çay satın almak üzerine kuruluydu. Hatta ucuz bir yer bulunabilirse, bununla iki çay birden içmek bile mümkün olabilirdi, belki biraz da rica katarak işin içine ki bu da ortak yargı ve değerlerle bağlı olduğumuz insanlar cemiyetinin doğal karşılayacağı ve hay hay diyeceği bir şey olsa gerekti.

Uygun bir yer bulup henüz iskemleye tünemeden poğaçayı mideme indirdim. Çay geldiğinde fiyat açıklandı. Tam olarak bir lira yirmi beş kuruştu ikisi. Lanet bir lüks semtte olmalıydım. Kötü talih burada da bırakmamıştı yakamı. Su buharıyla ılınmış, radyosunda ince müzikler çalan, duvarlarını son askeri darbeyi yapan paşaların hepbirarada resimlerinin süslediği bir çay ocağıydı burası, vakıftım.

Ganimeti elimle yokladım. Sekiz dokuz tane kadar olmalıydılar ve ıslanmış, birbirlerine yapışmışlardı iyice, böylece iri bir yumruğa pek benzeyen topu cebimden çıkardım. Bu yumrudan söktüğüm ilkini alıp içini açtım. Yeşilimsi sıvı giderek kıvam ve özelliğini yitiriyora benziyordu. Apaçık bir gerçeklikti bu, telaşla burnuma dayadım bu bozunan içi. Derin nefesler çektim uzun sürdü tuhaftım. Burnum iyiden iyiye karıncalanmaya başlayınca ikincisine geçtim. Ama fark edilmekte gecikmedim. Bana, hasta mı olduğumu soruyordu kırpık bıyıklı, kasket kılıklı birisi, hayırdı. Henüz olabildiğimi sanmıyorum, erkendi. Ama çalışıyordum işte.

Tuhafsamıştı, şaşkındı, irkilmiş gibiydi, tiksiniyordu belki de, yüzünden adamakıllı bir anlam çıkarılamıyordu doğrusu. Ona aldırmadan üçüncü mendile geçtim ama orada kolluk görevi yapan şerbet suratlı ocakçı marifetiyle kibarca dışarı davet ediliverdim. Vadem dolmuştu burada, davetin nazik tonunu dikkate almamazlık etmiyordum, uydum. Yeyip içtiklerimin parasını istemek demek kimsenin aklına gelmemişti. Böylece midem biraz dolu, cebimde epey miktar para, burnum, ciğerlerime kadar ferahlık veren dolu mendillerin mucizelerine aç, yürüdüm. Sömürüyordum. Sevgili mikrop yuvalarını burnuma sokuyordum artık Onları emmek zorunda kalacağım diye ödüm patlıyordu. Yöntemimin işe yaraması gerekirdi. Çünkü öbür türlüsü aşırı karşılanacaktı çeşitli çevreler tarafından, bunu adım gibi biliyordum). Uğraşlarımın sonucunu ne zaman alacağımı pek bilememekle birlikte, üstüme çöken bitkinlikle avunuyordum şimdilik. Sanırım oldu dedim, gerisi zaman sorunu. Şimdi daha iyiyim. Ateşler içindeyim.

9. Bölüm

Şimdi daha iyiyim. Hastalığın bedenimi ele geçirmesini, setimi yangın yerine çevirmesini bir hürmet duygusuyla bekledim. Bu küçük –çıplak gözle görülemedikleri ileri sürülüyor– canlımsılar, onların büyüyüp ikiye bölünerek durmadan çoğalmasını hissedebilmek için içime odaklandım. Birazdan, çok sürmeyeceğini umarım, caddeleri dolduran kalabalıktan pek bir farkım kalmayacak. Tıpkı onlar gibi, birilerini öldürmek istemeden ya da bunu istiyorsam bile kolayca bastırarak aralarında yaşayabileceğim. Ancak bir süre çabaladıktan sonra, bedenimdeki mikropların değil bölünmesini hissetmek, bir tekinin varlığını dahi ayırt edemedim.

Ancak yine de onları elimdeki bilgilere dayanarak sevimli buluyorum. Kanımda, oradan oraya başıboş ve hevesli biçimde geziniyorlar. Duyulmayan cıvıltılar çıkardıklarına kesin gözüyle bakılabilir. Gerçi hayatımda ikiye bölünmekten zevk alabilecek kimseyi tanımış değilim. Her bakımdan ilginçler, bitirim buluyorum onları. Pek sevimli bulduğum bu yaratıklar, vücudum tarafımdan hiç de hoş karşılanmıyorlar, besbelli bu. Ürettiği ya da zaten bir yerlerde bulundurduğu küçük muhafızları onların üstüne salıyor. Yürütülen savaş amansız. Ateşim işte böyle yükseliyor. Vücudumu kınamıyor, kendi başına davranabilmesi karşısında ona bir tür saygı duymaya çalışıyorum. İnisiyatifi elden bırakmamaya çalışması, kendi içinde kurduğu iktidarı başkalarına devretmek istememesi tamamen anlaşılabilir geliyor. Ancak kendi kişisel düşüncemin bedeniminkiyle örtüşmediğini belirtmem gerek. Bana kalırsa, bu hecin devesi sevimliliğindeki mahlukatı rahat bırakırdım, buna taraftarım. Sonuçta sonsuza dek çoğalamazlar. Kanımın her damlasını çoğalmak ve artık orada yaşamak üzere kullandıktan sonra, kendi aralarında amansız sayılabilecek bir mücadeleye başlamaları kaçınılmaz görünüyor. Birbirlerini yiyecekler ve ben bu doğal sürece müdahale etmek zorunda kalmaksızın, hastalandığım gibi iyileşeceğim. Ama bu sayısı kestirilemez mikrop ölüsü damarlarımı pis ve kokuşmuş bir mezarlık haline getirebilir.

Kaldı ki bunlar tamamen varsayım. Belki de mikrop halkı, kanı tamamen ele geçirip, artık yeni bir tekine bile yer kalmadığını görecek ve bölünmeyi durduracak. Böylece bu utkun halk, muhtemelen bir iç örgütlenmenin tamamen gerekli olduğu görecek, bu olgunluğa ulaşacak. Bir kral, bir efendi seçilecek ya da o kendini dayatacak. Askeri, ekonomik ve siyasi sınıfları oluşacak ve sonsuz çalışma ve gözetleme süreci içinde, huzur içinde yaşamayı öğrenecekler. Efendi

kralın emir ve gözetiminde, toplumlarının genel iyiliğini esas alarak, arada bir sistemli sisteme itiraz edebilecek asi mikropları mızraklı muhafızlar eşliğinde, benim bedenimde ayak olarak görev yapan ve bu adla bilinen Bölüme götürüp hapsedecek, belki de işkenceyle öldürecekler. Bu ve benzeri işlemlerin gözden uzak yürütülmesi elzem. Böylece, tali bazı damarlar, mikrop halkının refah ve mutluluğu ve en önemlisi iç barışı sürekli kılmak için bu taşıma işine ayrılacak.

Efendi kralınsa yaşamak için beyin bölgesine yerleşeceğini sanıyorum. Bu bölge hem konum hem de pratikte gördüğü işlev açısından en tepede yer alıyor. Bilge krallara layık bir yumuşaklıkta bulunuyor. Kaslardaki sertlik ve kasılmaların yaratabileceği olası rahatsızlıklardan tamamen uzak, oldukça sağlam bir kabuk içinde, uyuşuk ve mutlak bir ılıklık ortamında, sonsuza dek mutlu. Gözetmen ve yönetici efendinin emrindeki orduyu ve huzursuzluk çıkarmaya meyilli bazı mikropları işte buradan yönetecek, ona şimdiden saygı duymaya başlasam iyi olur.

Fakat kanım mikrop halkının aşırı yoğunlaşmasından mütevellit bir pelte halini alınca ben ne olacağım? Yürüyen bir grip mikrobu yuvası mı? Yoksa bu süreçten aşırı biçimde etkilenerek kendim bir grip mikrobuna mı dönüşeceğim? Eğer bu olursa, duruma hemen el koyacağımdan kimsenin kuşkusu olmasın. Efendi kral, benim yüce varlığım karşısında bir dipnot bile olamaz. Onu alaşağı etmek kaçınılmaz ve kolay olacak. Böylece içimde sürüyle bulunan mikroplardan oluşan bir halkın efendisi ve hâkimi olacağım.

Ancak bu noktada aşılması çok zor sorunla karşılaşıyorum. Eğer ben dev bir grip mikrobuna dönüşürsem, mikropların havada çok az yaşayabildikleri, varlıklarını ancak kanda sürdürebildikleri, göz ardı edilemeyecek bir ayrıntı. Bir damarın içinde yaşayabileceğimden pek emin değilim; sıkıcı

olurdu bu. Elbette bundan önce, içine sığabileceğim büyüklükte bir damar bulmalıyım. Diyelim buldum, oraya nasıl girebileceğimi hiç bilmiyorum. Çetin bir durum.

Bütün bu müşkül meseleler hakkında tek başına kafa yormak beni yordu. Eve, Mahdut'un yanına gitmeye karar verdim. Bu tuhaf varlık, bu sıkıcı mahluk, elbette evde, orada, hizmetime adanmış sıkıcı ve baş belası yaşamıyla beni beklemekteydi. Onunla bu konuyu tartışmak, derin bir tefekküre dalmaktan daha çok netleştirecektir kafamı. Yoksa, kendimi biliyorum, asla huzur bulamam.

10. Bölüm

Acı çekemeyen bir varlık tamamen değersizdir. Böylesi bir varlık, amaçsız varoluşuyla, yalnızca gerçekten yaşayanların hayatlarına bir fon oluşturuyordur. Onlarla insani içerikte ilişki kuranlar, zavallı ve hasta zihinli sayılmalıdırlar. Bön bir kayanın ya da yayılıp giden tembel toprağın ya da rüzgâr olmasa kendi başına dalgalanmayı bile akıl edemeyeceği besbelli ot milletinin nesi önemli olabilir? Bir ağaç sürüsünün yangın marifetiyle gördüğü zarar, böylesi bir durum karşısında acı çeken insanlar bulunduğu için anlamlı olabilir ancak. Yoksa yandıklarını bile bilemeyen ağaçların kavruluşları, bir şey değildir.

Böyle düşünüyordum ve böyle düşünmekle de iyi ediyordum. Ancak bu noktaya hemence gelmiş değildim, bu söylenmeli. Her şeyi başlatan, bana hizmet etmekle yükümlendireceğim bir mahluk yaratma kararı oldu. Fakat öncelikle, beni bu kararı almaya iten nedenler hakkında bazı açıklamalarda bulunmam akla yakın görünüyor.

Uzun sürmüş başıboş hayatım meşakkatler içinde geçti denebilir. Babamı tanımadım. Onun da beni tanımış olduğunu sanmıyorum. Annem ise, yoktu. Peki ben nasıl doğmuştum? Bir anne baba olmaksızın nasıl doğulursa öyle. Yani, öylece olmuştum. Zayıf, çelimsiz ve bakıma muhtaç bir bebek olarak doğup bin bir zahmet ve özenle büyütülmüş değildim. Kendimi, on dört olduğunu sandığım bir yaşta, öncesiz olarak, öylece bulmuştum. Varlığının farkına varan her canlı gibi onu sürdürmek zorunda kaldım. Az da olsa yemeli, içmeli ve iyi kötü güvenli bir yerde uyumalı, bedensel bütünlüğümü korumalı ve geliştirmeli, yani büyümeliydim.

Bu oldukça sıkıcı hikâyenin detaylarını anlatmak tamı tamına on üç yıl sürer. Yani yaşadığım hayat kadar bir süre gerektirir ki bunun ne denli boş bir uğraş olacağını takdir edersiniz. Kaldı ki, on dört yaşında öylece birdenbire varolmaya başlayan ben, on üç zorlu yıldan sonra on üç mü yoksa yirmi yedi yıl mı yaşamış sayılmalıydım, bilemiyorum. Ve ek olarak, on üç yıl süren aktif hayatımı tüm detaylarıyla burada anlatacak olsam, bu on üç yıl süreceğine göre, bu işlem bittiği zaman yirmi altı yaşında mı oluyordum, kırk mı? İçinden çıkılamaz gibi görünüyordu bu hesaplar bana. Ve en kötüsü, bu anlatı bittiği zaman birileri çıkıp anlamadık, kulak vermedik, baştan anlatır mısın derse, bunu yeniden yapmam gerekir ve bütün hayatımı detaylarıyla tekrar anlatmak durumunda kalırsam, ilk on üç yılımı yine, on üç

yılda anlattığım gibi tam olduğu biçimiyle tekrar edecek, sonraki on üç yıl ise, bu on üç yılı anlatmakla geçirdiğime göre, bu anlatıyı anlatacaktım ve bu da on üç yıl sürecekti. Doğal olarak hayatımı anlatmada kullanacağım üçüncü on üç yılın ilk bölümü canlı ve yeni, ikinci bölümüyse tamamen sıkıcı olacaktı, ki bir şeyi ilk anlatıldığında anlamayan çok insan bulunduğu malumunuzdur, hiç de uzak bir ihtimal değil sözünü ettiğim. Dolayısıyla anlattığım şeyin anlatılışı hem anlattığım şeyi hem de bu anlatının hikâyesini kapsamak durumunda kalan bir anlatı oluşturacaktım ki baştaki bilgi yanlıştı, on üç değil, tamı tamına yirmi altı yıl geçirecektim anlatmakla ve bu ikinci anlatının sonunda elli üç yaşına gelmiş bulunacaktım, umarım.

Bundan sonra bile bütün sorunları çözmüş olmayacaktım ama bu akıl yürütmeyi burada kesmeli ve kendimi, kendime neden bir köle-varlık yapma işine giriştiğime ilişkin açıklamalarıma dönmeliyim.

Ama dönemiyorum. Bu kararın gerekçeleri, üzerinden geçen yılların yarattığı birikimin altında yitip gitmiş gibi. Öyle ki onu, onları, işte bu gerekçeleri oradan bulup çıkarmak, bir tür arkeoloji çalışması gerektiriyor. Oysa arkeoloji denen meslek hakkında kafamda oluşabilen tek imge, bir tür sert fırça ile çalıştıkları ve bu fırça ile üzerinde çalışacakları kalıntılara ulaşmak için, yerel halktan onlarca işçiyi istihdam ettikleri. Bir kere böyle bir çalışmayı finanse etmeyi düşünemem bile. İkinci olarak, işçi olarak kiralayacağım şu yerel halktan eser bile görünmüyor. Bu durumda, bu arkeolojik çalışma bütünüyle iptal edilse daha yerinde olacak.

Sonuç olarak asıl konumuza, onu biraz başkalaştırarak dönersek, böyle bir mahluku, kesinlenmesi imkânsız görünen, artık belirsizleşmiş ve öyle de kalmaya mahkûm saiklerin etkisiyle yaratmayı uygun bulmuş bulunuyordum. İşte bu

noktada, böylesi bir varlığın neye benzediği, hangi amaçlara hizmet edeceği ve işletme masrafları önem kazanıyordu. Bunu diyorum çünkü bir hizmetliyi besleyecek güçten yoksundum elbette; bir hizmetli tarafından hizmet edilmeye ise ihtiyaç duyuyordum doğal olarak. Peki bir hizmetliyi parayla istihdam edemiyorsam ve ona gereksinim de duyuyorsam, onu neyle istihdam edecektim? Elbette zorla. Peki nasıl? Elbette onu yaratarak.

Bu temel ve zayıf açıklamanın akabinde, bu varlığı hangi ilke ve esaslara göre imal ettiğimi ve onu nelerle donattığımı, sıkıcı olmayı göze alarak, kısaca anlatmaya çalışayım.

Deminki soruya dönersem, eski ve dolayısıyla ilkel akıl yürütmelerim, şu esas çerçevesinde yürütülmüş olmalıydı: prensip olarak, imal edilecek bu mahluk, ekonomik olarak işletilebilmeliydi. Dolayısıyla bir mahluk yaratmaya girişenlerin onu hem çeşitli açı ve bakımlardan kullanışlı hem de insani denebilecek zaaflardan arık ve azade tutmalıydım. (Zaten başka ne denebilir... şu denebilir kastedilen şey insani zaaflarsa bu zaafların başında, yeme içme gibi masraf kalemini oluşturan özellikler geliyorsa hayvani de denebilir.)

Bir kere onu ağızsız yapıyordum. Bir tür öngörüşlülük oluyordu bu, yemeyecekti. Yani ağız yoluyla çeşitli yiyecekleri, ki bu yiyeceklerin elde edilmesi her zaman para ve zamana mal oluyordu, yani benim paramı ve zamanımı yiyecekti eğer yeseydi ve böyle söyleyince biraz saçma geliyor insana, gövdesine gönderemeyecek, böylelikle kısıtlı kaynaklarımın üzerinde olumsuz baskı yaratmayacaktı. Bilakis, çalışabilen kaslarla donatılmış bir varlık olacak, o kaynakların artırılmasında dolaylı ve dolaysız katkılarda bulunacaktı. Gerçi dolaysız katkılarda bulunamıyordu. Çünkü takdir edilir ki ileride açıklayacağım bazı şekli nedenler hasebiyle onu insan içine, çalışmaya salamıyordum.

Bu kendini koruyamayan varlığa hemen bir ucube muamelesi yapılacaktı. Derhal sirklerde sergilenmek üzere kaçırılacak, kafes içinde oradan oraya gezdirilmek suretiyle, taşra panayırlarında halka, tüfek attırılan tezgâhların, motorla akrobasi yapan göstericilerin, bozuk langırt masalarının arasında, kendisine kesinlikle layık olmayan bir çadırın içinde, aptal taşralı bakışlara para karşılığı sunulacaktı; belki başka bazı amaçlarla da kullanılacaktı bizzat kendisini kaçıranlar tarafından. Onu korumak benim için görev addedilse yeriydi.

Dolayısıyla dolaylı katkılar kalıyordu elimizde, bununla iktifa ediyorduk. Şöyle ki ben yaşamımı sürdürmek zorundaydım. Bazı bakımlardan bunun için çalışıyor sayılabilirsem de bazı bakımlardan, istikrarsızlık bakımından ve çalışmayı pek sevmemek bakımından ve para kazanmanın tek yolunun çalışmak olmadığını bilmem bakımından ve en önemlisi, geçinmek için çalışmayı temelden yanlış bulmam bakımından, yani özetle çalışmamam bakımından, esasta çalışmış değildim şimdiye dek. Yine de yaşamımı sürdürmek zorundaydım ve bunun için çalışmıyor olsam da yine de bir şeyler yapıyordum ve para kazanmak için bir şeyler yapıyorsam, elbette çalışıyordum.

Neler yaptığımı ayrıntılarıyla anlatmak fazla ayrıntıya girmek olur. Yine özetle ve sonuç olarak buluyordum ve bulmak için çöp bidonlarını araştırıyordum diye bilgi verebilirim, bir de dileniyordum. Gerçi açıkça dilenmek diyemeyeceğim biçimde. Açıkça dilenmek denebilecek biçimde dilenmeyi hiç denemiş değildim. Bunun yerine, patenti tamamen bana ait olan özgün bir buluşu kullanmak marifetiyle gerçekleştiriyordum bu eylemi. Çok özetleyerek aktarmam gerekliyse, gözünü dikmek diyebilirim bahse konu yöntem için.

Bundan başka bazen, bazen de sık sık bazen, çalıyordum. Bunda irkilecek bir yan görmediğimi, bu yöntemin yarattığı sonuçların hemen her kezinde garanti olduğunu belirtmeliyim. Soymak için genellikle insan yavrularını seçiyordum. Aslında ceplerinden pek para çıkıyor sayılmazdı. Ama ben tamahkâr sayılmaktan çok tokgözlü sayılmalıyım. Aldırmıyordum buna. Nihayet peşinde olduğum şey birkaç liradan ibaretti bir; iki, bu küçük insanlar direnmeyi akıllarından bile geçirmeksizin iri iri açılmış gözlerle seriveriyorlardı önüme servetlerini. Eh, bundan iyisi can sağlığıydı doğrusu. Ganimeti cebime atıyor herhangi bir bakkaldan aldığım diyelim süt ve ekmeği, o günün ziyafeti kabul ediyordum. Bu mönüye, iyi bir vurgun yapmışsam bir parça çikolata eklediğim oluyordu arada bir. Fakat bunları anlatmakla, dışarıdan bakan bir göz için, çocuklara musallat olmuş birisi gibi algılanmayı hiç istemem. Bu oldukça yakışıksız bir yaklaşım olurdu. Ben buna, 'onları hafifletmek' demeyi tercih ediyordum. Oldukça hafif değil mi? Bana da öyle geliyor.

Netice itibariyle, oldukça zor şartlar altında, oldukça kısıtlı imkânlar dahilinde sürdürüyordum yaşamımı, dolayısıyla mahlukun tüketen değil üreten olmasını önemsemek durumundaydım. Ne üretebileceğini bildiğimi söyleyemesem de şimdilik tüketmemesiyle de yetinebileceğimi ifade etmek istiyorum.

Mahlukumun kullanışlı, işgörür, efendisine saygıda kusur etmeyen, hizmet ruhuyla dopdolu, sonsuz verici, sıfır masraflı, her zaman yumuşak ve kaygan ama bu başka bir bağlamın konusu, olması, böyle düşünülüp tasarlanması elzem ve kaçınılmazdı, öyle tasarlandı.

Şöyle tasarlandı: yine doğal olarak ağızsız tasarlandı. Bundan muradımı etraflıca açıkladığımdan eminim. Bunlar temelde maddi-ekonomik nedenler oluyordu. Fakat bundan

başka önemli bir neden de onu konuşamaz yaratma konusundaki istek ve irademdi. Hatta daha bile iyisi, hiç ses çıkaramıyordu. Etrafa çeşitli irilik ve yoğunlukta, ona düşünme yeteneği, Tanrı korusun, bahşetmediğime göre de hepsi gereksiz ve yararsız ses dalgaları salmayan bir varlık, iyi geliyor kulağa.

Böylece, şöylece özetleyebiliyorum ilk tasarımımın mucizevi özelliklerini: Yiyerek tüketmeyen, ses çıkararak çevresini kirletmeyen bir varlık, bir tür melek.

11. Bölüm

Geçerken bildireyim ki ben bu varlığın yaratımının henüz prototip aşamasındayken temelde insanı temel almıştım ki bunun bir yere kadar doğal karşılanması doğaldır. Çünkü insan, halihazırdaki dünya göz önüne alınırsa, kendi formundan benzerlerini düzenli olarak artırabilen tek canlıdır ve bütün dünya, bu canlı türünün bir tür deposu görünümündedir. Ve işler bu hızla giderse yakın bir zamanda dünya yüzünde yaşayan tek canlı biçimi olarak kalacağı neredeyse kesin gibidir.

Bu açıklayıcı açıklamayı, bana karşı yöneltileceği kesin gözüyle bakılması kesin olan eleştirileri karşılamada bir tür

kalkan olarak kullandım. Sonuç olarak, insana benzetilerek türetilmiş bu varlık, insana pek benzemiyordu. İşlevsellik, ekonominin bu dördüncü yasası (diğer üçünün ve sonra gelen beş ve devam ede giden maddelerin neler olduğunu sormama yüce gönüllüğünün bendenize gösterileceğini varsayıyor ve bunu geçiyorum) bana, onu elleri olan bir varlık olarak yapmamı emretti. Ancak iki elli bir varlık tasarlamak, tasarımcı ve hür dehanın bir tezahürü olmasa gerek (Bununla, Tanrı'nın bu konuda çuvalladığını ima ediyor değilim. Eğer bir Tanrı varsa, o her konuda çuvallamıştır naçizane kanımca). Onu altı elli yapmaksa ancak çizgi romanlarda yaşayabilecek bir ucube yaratmak olurdu. Böylece, daha çok işi aynı anda yapabilmesini amaçlayarak, onu dört elli olarak tasarladım. Fakat maddenin pek eğilip bükülemeyen ve yaratıcı tasarımcının önüne engeller çıkarmakta üstüne olmayan adını bilemediğimiz bir yasasına göre, dört el ve bunların bağlanacağı dört kol, bunların taşıyabileceği epeyce yük, daha güçlü bir beden yapısı ve bu bedeni taşıyacak daha güçlü ve daha kaslı bacaklar gerektiriyordu. Böylelikle, varlığımı kısa, bodur denebilir, kalın ve daha kolay denge sağlayabilmesi için de üç bacaklı bir forma bağladım. Bunun yarattığı devasa estetik sorunlar üzerinde durmayalım. Çünkü bundan önce karşılaştığım ve beni pek müşkül durumlarda bırakan koordinasyon sorunları üzerinde durmam gerekiyor. Buna layıkıyla açıklık getirebilmek içinse, koordinasyon meselesinin önemli elemanlarından birisi olan görme organı ve bunun mevcut ve olası işlevleri ve bunun koordinasyona etkileri irdelenmeli.

Mahluku düzenlerken, itiraf edeyim, kendime baktım ve bende nelerin eksik kalmış olduğunu, nelere ihtiyaç duyduğum konusundan bile önce düşündüm. Bu yoldan, şu ilkel ve çağdaş korkuya ulaştım: Arkamızı göremiyorduk. Eski güzel

ve yalın zamanlarda bunun basit anlamı, arkadan gelebilecek saldırılar karşısında zayıf kalmak, vurulabilir olmaktı. Birisi sizi, arkadan yavaşça sokularak hançerleyebilirdi ve hançerin gövdesi gövdenize iyice girmeden hissedemeyeceğiniz denli keskin ve ince bir yapıda olurdu ve bir de kan yolu olurdu ve siz bu kan yolu yoluyla kaybettiğiniz kan yüzünden sararıp solar, çok geçmez yere düşer ve soğurdunuz. Bu da insanda, keşke arkamda da gözlerim olsaydı gibi bir düşüncenin doğmasına yol açıyor (Dogma değil).

Gerçi çağdaş insanlar topluluğu içinde hançer yaygın olarak kullanılan bir silah değil. Esasen bu konu hakkında bir istatistik görmüş değilim. Hançer taşıyan kimseye şahit olmuşluğum da yok. Bu, elbette iç rahatlatan bir bilgi. Kaldı ki şu da bilinmiyor: eski zamanlarda mı daha çok insan öldürülürdü yoksa şimdilerde mi öldürülüyor? Ve bu ölümlerin hançerle ilişkisi nedir? Yoksa bütün bunlar ince bir vehimden mi ibaret?

Her neyse, bu oldukça öncelikli olduğunu yukarıda apaçık olarak ispat ettiğim güvenlik sorununu kendimde çözemezdim elbette ama tasarımı bana ait bir varlıkta, pekâlâ da çözüme kavuşturulabilir bir sorun bu.

Gerçi şunu göz ardı etmiş değilim; acı çekemeyen, böylece neden korkması gerektiği hakkında hiçbir fikri olmayan, aslında hiçbir şey hakkında hiçbir fikre sahip bulunmayan, böylece birinin ya da birilerinin kendisine zarar verebileceğini bile bilmeyen, hiçbir şeyi bilmeyen bir varlık, doğal ki arkadan hançerlenerek öldürülmekten de korkmayacaktı. Ama bu noktada benim kişiselliği su götürmez kaprislerim neden etki etmesin? Nihayetinde bu büyük tasarım eylemi benim kişisel gereksinimlerime adanmış görünüyor. Böylece, bu çürütülemez akıl yürütmelerin ışığı altında, ona arkada da iki göz vererek dört gözlü yaptım.

Bu çok boyutlu ve katmanlı varlık hayatı her yönüyle görebiliyordu ve bundan şikâyetçi olduğunu hiç duymadım. (Konuşamamasının bunda bir etkisinin olup olmadığı bir bilinemez olarak kalıyor elbette.) Fakat ben şikâyetçiydim. Ona, 'arkanı dön!' diye emir veremiyordum. Bedeninin bir arkası önü vardı ama kafasının yoktu. Ağzı ve burnu yoktu, yüzü boştu. Saçları yoktu ki saçlar zaten gereksizdir. Oldukça şekilli, hafifçe dikine oval olarak gerçekleştirilmiş çıplak başın üst bölgesine eşit aralıklarla dağıtılmış dört gözüyle mahluk, bir arkaya ve bir öne sahip olmaktan tamamıyla uzaktı. Bunun bir kayıp olmadığını (en azından önemli olmadığını) düşünenler, böyle bir varlıkla aynı yerde kalmayı denesinler.

Başka bazı sorunlar da vardı. İlkin, bu mahlukun bir cinsiyeti olmalı mıydı, olmalıysa ne olmalıydı? Herhalde erkek olmamalıydı. Onu giydirmeyi düşünemeyeceğime göre, ortalıkta sallanan bir erkeklik organı ki bunun böylesi bir mahluk için büyüklüğüne karar vermek de ayrı bir dert kaynağıydı; ki kaldı ki onun erotik işlevleri olmayacaksa (neden olsundu, bir erkeğe hizmet etmek için dizayn ediliyorsa, bir erkek olarak neden erotik işlevleri olsundu?) su içmek için kullanacağı bir ağzı da yoksa, dolayısıyla işeyemeyecekse, bir erkeklik organı yersiz bir şey olurdu.

Gerçi mahluku cinsiyetten tamamen yoksun yapabilirdim. Ancak bunu kendi menfaatlerime aykırı buluyordum.

Onu dişi olarak tasarlamanın kaçınılmazlığını böylece ortaya koyduktan sonra, dişi bedeninin en temel arızası olan, göğüs bölgesini işgal eden memeler konusuna eğilmeliyim.

Memeler ancak doğurmuş bir kadının ya da bu soy bir canlının ihtiyacı, kesin bu. Yavru emzirmekte kullanılıyorlar ve başkaca bir amaca hizmet edebildikleri görülmüş değil.

Mahlukumu bir bebek doğurmak gibi çetrefil ve son derece yararsız ve aynı zamanda akıl dışı bir nitelikle donatmak istemeyeceğim açıktır. Böylece bu üç bacaklı, dört elli, dört gözlü kısa bodura meme tahsis etmemeyi uygun buldum. Böylece, jöle kıvamındaki bu gereksiz organın devamlı ortalarda salınmasının önüne temelli olarak geçtim. Ek olarak, sutyen masrafından da kurtulmuş bulunuyordum ki mahluku giydirmeyi hiç düşünmesem bile, ahlaki açıdan evin içinde memeleri ortada dolaşmasını elbette izin verilemez buluyordum.

Sonuç olarak, onu en gerekli organla dişi yapmakta bir beis bulunmadığı apaçık anlaşılırdır. Memesiz de olsa olurdu, oldu.

12. Bölüm

Buradan başa dönersek, mahlukum için en başta uygun olduğuna karar verdiğim ağızsızlık konusunu yeniden irdelediğimi ve burada açıklamayı doğru bulmadığım erotik nedenlerle ona bir ağız bahşettiğimi kayda geçelim.

Bir ağızla birlikte ortaya çıkan ilk sorun yeme ihtiyacı olsa gerek, oluşan bu ağız şimdiden şapırdamaya başlamıştı bile; istiyordu. Ama ne istiyordu? Bir ağız vermiş, yine ünlü öngörüşlülüğüm sayesinde dişler bahşetmemiştim. Dişler olmadan yiyemezdi. Dişler olmadan yemek, yemeyi istemek, neredeyse imkânsız. Onu böyle donattım. Dişsizdi ve dişsiz bir ağız, yeme dürtüsüyle harekete geçemeyecekti.

Yarattığım yaratık ekonomik olmaktan çıkmadığı gibi, yine bu aynı nedenle (dişsizlikten bahsediliyor) erotik açıdan gayet erotik görünüyordu gözüme.

Bu sorunu böylelikle, kolayca, işlevsellik ve ekonomik olma ilkelerinden asla ödün vermeden hallettikten sonra, mahlukumun acı çekebilme yeteneği üzerine iyice ve etraflıca düşünmem, bu sorunu layıkıyla çözümlemem gereğiyle karşılaşmama neden oldu.

Açıklandığı üzere acı çekmeyi bilmemesi onu korkusuz kılıyordu; ama cesur olduğunu söylemek istemiyorum, bu çok aşırı olur, izin verilemezdir. Neyse, bu öngörülmüş bir özellik değildi, iyi bir özellik hiç değildi. Acı çekmeyi bilmediği, zarar göreceğini anlamadığı için sıcak şeyleri avuçluyor, yanıyor ama yanmıyordu. Tutuşmayan sobayla baş etmeye çalışmasını görmeliydiniz. Avucunda ateşler, elleri eriyordu gık demiyordu. Bazen iş o raddeye geliyordu ki tutuşuyordu. Onu, devamlı ıslak tuttuğum bir çaput marifetiyle söndürene kadar epeyce uğraşmam gerekiyordu, ki bu da, soba yanmadan ısınmam gibi bir sonuca yol açıyordu. Bu da, terlemem gibi bir sonuca yol açıyordu. Hasta olmamak için değiştireceğim yedek iç giysilerimin olmamasını gözeterek, kalkıp sobayı kendim yakıyordum.

Oldukça başıboştu. Katlanılır gibi değildi. Her şeyi göstermem, öğretmem gerekiyordu. Beni taklit edebiliyordu ama hafızasız mendebur, söylenilenleri hemen unutuyordu. Ona yanmadan sobayı tutuşturabilmeyi göstermek adına sobayı tutuşturuyordum. O da ardım sıra, benim hareketlerimi bire bir tekrarlayarak sobayı yakıyordu. Böylece yanmamış bir mahluk ve yanmış iki sobam oluyordu. Bu sefer ev, içinde oturulamayacak denli ısınıyordu kapıyı açıyordum. Böylece içeri soğuk doluyordu üşüyordum. Böylece hasta olmamak için sobayı yakmama ve mahlukumun sobayı

yakmasına rağmen hasta olmak tehlikesiyle yüz yüze geliyordum.

Yemek hazırlamayı öğretebilmek için yemek hazırlıyordum. Böylece hazırlanmış bir yemek elde ediyordum. İşte bunu büyük bir başarıyla tekrar ediyordu, böylelikle, aynı türde malzemeden hazırlanmış iki ayrı yemeğim oluyordu. Bu yemekler bitene kadar devamlı yemek zorunda kalıyordum; müsrif değildim, zengin değildim görgüsüz ya da tamahkar da değildim ama bunların konumuzla ilgisi bulunmuyor.

Bana, efendisine banyo yapmada yardımcı olmayı öğretebilmek için yıkanıyor ve neler yapacağını iyice belletiyordum. Sabun nasıl köpürtülecek, lif nasıl hazırlanacak ve bedene uygulanacak, vücudun neresi sıvazlanacak (ama bu başka bir bağlamın konusu olabilir ancak) nasıl durulanacak. Bunların hepsini bir bir gösterip sonra asıl banyo faslına geçiyordum. Dolayısıyla tertemiz oluyordum fazlasıyla sıkıcıydı. Akşam eve dönünce iki kere yakılan sobanın sıcağında iki kere hazırlanan yemekten yeyip iki kere banyo yapıp iki kere demlenen çaydan içmek, iki kez birbirinin aynı yatakların serilmesi, her şeyi ikileyerek yapmak giderek yük haline dönüşmeye başladı, bunu itiraf edebiliyorum.

Onu eğitmeye, öğrettiklerimi kalıcılaştırmaya giden yolun biraz sertlikten ve orta karar cezalandırmadan geçtiğini düşünmeye başlamıştım. Bu ise, acı çekmeyi öğrenmesiyle olasıydı evet ama ek olarak hafıza da bahşedilecekti bu mahluka. İşte tam da bu noktada beni derin düşünceler alıyordu. Ona düşünme yeteneği vermenin eşiğinde olduğumu hissediyor ve titriyordum. Çünkü bu hamleyle, onu yaratmamın amacından tamamen sapmış bulunacaktım. O bir hizmetliden, efendisinin ihtiyaçları için kendisini hazır ve bilenmiş tutacak ve bundan başka bir şey gözetmeden varlı-

ğını devam ettirecek bir köleden fazla bir şey olmayacaktı teorik olarak. Sıkışmıştım.

Şansımı denedim, ki başka bir şansım yoktu, onu acı çekebilme ve hatırlayabilme gibi iki önemli özelliği bahşetme gibi devrim niteliğinde iki kararı verdim ve uyguladım. Onu revize ettim. Bununla ne gibi sonuçlara yol açtım? Bunu irdelemek zorunda kalacağım an geldi gibi geliyor.

Bunun ne gibi vahim ve kalıcı sonuçlar doğurduğu konusuna aydınlık getirmeden önce, acı çekebilme yeteneğinin yanında kendiliğinden oluşan bir özelliğe kısaca göz gezdirmekte bir sakınca görmüyorum.

Mahluk acı çekebilmeye başladığı anda zevk de alabilmeye başlamıştı. Bir canlının acı çekebilme kapasitesi, zevk alma kapasitesiyle ölçüştürülemeyecek denli çoktur. Acı, doğada elbette daha esaslı ve köklü biçimde bulunur ve işgörür. Zevk ise ancak her zaman geçici bir öğe olarak alır yerini. Sırf bu yüzden, acı denen aşırı uyarım durumuyla zevk denen aşırı uyarım durumunun yerini ustaca, hince ve sinsice değiştiren bazı insanlar vardır ve kendileri sonsuz bir saygıyı hak ederler. İnsan, kendi doğasını bile saptırabilen tuhaf bir varlık.

Bu kısa ve son derece gereksiz konudan sapmadan sonra, yine mahlukumu acıyla donatmam konusuna dönelim. Bunun görünmez sonuçları üzerinde duramıyorum çünkü görünmüyorlar. Görünür sonuçları ise şöylece özetliyorum: Sakarlığı yüzünden defaten elleri kesiliyor (onca göz ve el ve ön ve arkanın yarattığı yoğun yönsüzlük duygusu içinde ortaya çıkması kaçınılmaz olan koordinasyon aksaklıkları yüzünden sık sık elim kazalar oluyordu evin içinde ve benim için hazırlanmaya çalışılan yemek tepsisi yere düşüyor, cam

ve porselen kırıkları temizlenmeye çalışılırken çeşitli kesikler kaçınılmaz hale gelebiliyordu biliyordum), ayrıca yemek ve çay hazırlığı esnasında az derecede, soba yakma eylemi esnasında derin derecede oluşan yanıklar, ayrıca bunlara ek olarak benden yediği dayakların yarattığı tahribat (bu dayakların ahlaki sorgulaması ne yazık ki yapılamıyor çünkü bütünüyle hizmetime adanmış bir yaşam sürdürmesi öngörülmüş, bu sebepten yaratılmış bir mahluk, üstelik acı da çekemiyorsa, sık sık hışmıma uğruyordu bunda bir beis görmüyordum, öfkemi çıkarmamda bana yardımcı oluyordu doğruydu bu. Özel olarak onun için odunluğun birisinden yürüttüğüm bir balta sapı vasıtasıyla kıyasıya dövmüşlüğüm çoktu, bu kıyasıya lafını pek anlamadan, işte acımadan. Fakat belki de abartıyorum. İnsanın içinden geldiği gibi, hiç suçluluk duymadan, acı çekemediği besbelli bir varlığı bile dövememesi ne acıdır. Onu dövüyordum ve uzun sürüyordu dayak faslı, ne yaptığımı bile anlamadan bana bakan bunca gözün şaşkınlığı, bende şaşkınlık yaratıyordu. Öfkem sıçrıyor, kudurgan bir dalga halinde onun üzerine boşalıyordu ve ben yorgunluktan tükenene kadar dayak atıyordum bu şaşkın bakan gözlere katlanamıyordum en sonunda parmaklarımı sokup çıkartmaya vardıracaktım işi ama bu işime gelmiyordu doğrusu. Sonuç olarak onun canını zerrece yakamamış olmaktan daha ziyade sinirli, şaşkın, başladığımdan bile kızgın kalakalıyorum ama işler burada kalmıyordu şu meşhur erotik nedenler tam bu noktada devreye giriyordu ve bu aşırıya vardırılmış şiddet gösterisi, şefkatle sona eriyordu. İşte bütün bunların yarattığı sürekli tahribat mahlukum tarafından ilk kez ve kesin biçimde hissedilince, çığlıklar atmadı elbette. Bunun için gerekli olacak ses tellerini ona vermeme öngörüşlülüğünü göstermiştim. Ama gözleriyle, şaşkınlıkla müşahede ettiğim gibi yaşaran, iyice göz-

yaşı döküyordu hatun, bunu da ayrıca erotik bulduğumu söylememem lehime olur, olduğu gibi dışa vuruyordu acısını, fışkırıyordu dalga dalga, yüzünden boşalıyordu aşağılara akıyordu, demek çok birikmiş. Hah şöyle! diye geçirdim içimden. Bundan böyle işler benim için daha kolay olacaktı anlaşılan buydu.

13. Bölüm

O zamanlar bambaşka bir şehirde, kanalların ve caddelerin gergin ipler gibi uzandığı, sıcağı sıcak bir şehirde yaşardım, kimselerim yoktu, şaşkındım, kendimi pek bilmiyordum. Eksiktim ve tamamen kendimdim. Şeylere, seslere iznim vardı, içimde işleyip durmalarına, küçücüktü kulaklarım yüzlercesi, hamdım şimşeklerle dolu değildi başım ama yeterince de bulutlu olmalıyım.

Utkundum bir bakıma şekilsizlikten kaynaklanan ablak bir biçimim bile vardı çarpıyı andırırdım.

Ve en önemlisi, kelimeleri keşfetmemiş bir malik'tim, nasıl bir araya getirileceklerini ve kelimelerin ne dediklerini.

Bunu sonradan öğrendim, öğrettiler bana. Avuçlanabilirlerdi, güdüktüler, bazılarının içinden ırmak geçebilirdi ve vakum kabiliyetindeydi kimi ve koku salıyorlardı; ah çilekeş varlıklardı. Hizmet etmiş ve yorulmuşlardı. Her gün doğuyor ve ölüyorlardı, yüzlercesi. Ne ölenleri için yas tutabiliyorlar ne yeni doğanları için sevinebiliyorlardı. Her an hazır kıta savaşa sürülmeyi bekleyen askerlerin tedirginliği vardı üstlerinde bileniyorlar ama pas tutuyorlardı. Beri yandan kendi doğal nitelikleriyle baş etme zorunlulukları vardı. Uyku kelimesi devamlı uykuluydu, gözleri kapanıyordu fakat birisi uyku demek ister ve uykuda yakalanır ve yetişemez diye uyuyamıyordu, zordu. Ölüm kelimesi ölmek istiyordu, biteviye buydu düşündüğü ölüm ölüm ölüm ama ölemiyordu, bunun için can atıyordu ama nafile. Can atmak ve nafile kelimelerinin hali içler acısıydı, içler acısı kelimesinin durumunu anlatmak için kelimeler yetersiz kalıyordu işleri zordu, çok zor.

Bu ağır tetikte bulunma, her an çağrılma baskısı karşısında yılgındı hepsi. Fakat yapabilecekleri bir şey olmadandı. Birleşmek ellerinde değildi; yığındılar ve başkaldıramıyor, ayaklanamıyorlardı. Başkaldırı ve ayaklanma kelimelerine düşüyordu burada iş ama onlar genellikle fısıltıyla söyleniyordu ve bunu telaffuz edenler hep pek azdı. Böylece yılgınlık baş gösteriyordu kelimeler arasında, elleriyle yüzüne atılacak tokattan korunmaya çalışır gibiydi bu kelime ortada tokat filan yokken. Sonu gelmezdi.

Ben, reseve undirep, derdim bakışırdı insanlar. Ben, yeneturade derdim üşümüş gibi birbirlerine sokulurlardı. Rezide yuda ucubenbe. Şekete. Böyle sürerdi. Bunları demek yeterdi bana bir kastım yoktu sadece buydu. Sesler, bir bakıma kendiliğinden ürerlerdi, kafamı o ham henüz biçimlenmemiş, bitlenmesin diye sıfır numara tıraşlı taş yarmış körkütük kafamı. Onlar nasıl sıkılmışlarsa kendilerinden, bu

ham maymun kafaya üşüşüp kendi bildikleri gibi olmaktan hazdılar.

Oysa bunlar sadık ağaçlar, serin su kenarları, diri yol boyları gibiydiler, sonradan anlaşıldı kendilerine aittiler, biz onları almış ve kullanmıştık artık kendilerinden başka anlam denen şeylere tekabül ediyorlardı bunu hiç istemeden, açıkçası umurlarında bile değildi ama kelimelerin insanların beyinlerinde yaşayabildikleri hep bilinir, tıpkı sadece kanda yaşayabilen mikroplar gibidirler ve böylece zamanla ne de güzel kendi özgür hayatlarını yaşarlarken özgürlükleri ellerinden alınmıştır ve beyin, faşist makine onların gemini tutmuş, yularını ele geçirmiş, onları kontrol etmiş ve sadece a-ğ-a-ç seslerini bir araya getirerek bunun karşısına bir ağaç şekli koymuş ve artık a-ğ-a-ç sesleri kendilerinden başka bir şeye işaret etmek için kullanılmış yani sadece ağaç değil artık insanların bildiği ağaç anlamında ağaçlar ellerinden bir şey gelmeden buna yenik düşmüş ve tüm yenilenler gibi esir alınmış prangalanmış sonsuza dek mahkûm edilmişler. Cezaları, bir gün ölürlerse tamamlanacak olan o fena mahkûmlar gibi, insanlar ağaç şekli görünce akıllarına ağaç sesleri gelmez olunca bir gün ancak bitecek bu esaret, yani ölene kadar bu ses dizisi özgürlüğü elinden alınmış biçimde ağaç kavramı olarak algılanacak, böylece, bu yüzden hiç unutulmayacak rahat bırakılmayacak. Kentlerde yaşayan insanlar tarafından daha az iş başına çağrılacak onların beyinlerindeki bu ses dizisi dinlenebilecek ama orman bölge baş müdürlüğü çalışanının kafasında günde yüz kez çağrılmaktan yorulacak bitkin düşecek ter içinde kalacak koşuşturmaktan bıkacak ama yenik ve esir bir ses dizisi olduğu için çaresiz bunu kabullenecek.

Benim kafamda oluşan kelimelerin böylesi somut işlevleri yoktu. Ketikuta deyince ben, bu ses dizisi ve onun oluştur-

duğu kelime, yan gelip yatmayı sürdürebiliyordu. Sonsuz tembellik denizinde usul usul yüzüyor ve arada bir başını suyun yüzüne çıkarıp soluk alıyor, etrafına göz atıyordu, kendisi gibi kelimelerden oluşan bu denizde işler yolundaydı, uyuyordu ne yaptığını bilmeden ve en iyisi, başka kelimelerle bir ilişkisi yoktu, itiş kakışı yoktu, onlarla yan yana gelmeye zorlanmıyordu. Oysa biliyordu ki bazı kelimeler vardı ve insanlar bunlara belli anlamlar yüklemişler ellerini bağlamışlardı. Bunlar gerçi zamanla kullanıla kullanıla alışkanlıkla bir araya gelmeye başlamışlardı. Su kelimesini duyan versene kelimesi, hemen uzar adım suyun yanına gidip bekliyordu ve versene kelimesi çağrılıyordu. Kelime böylece, fazla zahmete katlanmadan işini idare edebiliyordu. Dolayısıyla aklı kendine kalabiliyordu bunun ne yaman bir konfor olduğunu bilenler bilir akıl önemlidir.

Fakat kendilerine şair denen bazı insanlar vardı ki kelimeleri, bu zavallı dilsiz mahkûmları zora koşmaktan bir çeşit zevk almadıklarına beni kimse inandıramazdı. Su kelimesini duyunca hazır ola geçen versene kelimesi, su lafını duyunca fırlıyor ama kâbusu çağrılıyordu, versene değil. Su kâbusu, nasıl bir kelime çiftiydi ve kimin işine yarardı. Kelimeler elbette zamanla anlamışlardı ki su versene kelime çifti somut bir sonuç yaratırdı; su getirilir, su içilir, su getirilmez kavga çıkar ya da ses duyulmaz kelimeleri kullanan uykuya dalardı, bir şey olurdu bunlar beklenebilecek birkaç varyasyondu. Su kâbusu ise anlamsızdı kimse böyle bir şeyi pratik gereksinimler bağlamında söylemezdi yani genel olarak kullanılabilecek laflardan değildi ve kâbusu kelimesi, su çağrılınca hiç de kendini hazırlayan kelimeler arasında değildi. Özel bir kelimeydi kâbusu kelimesi. Fakat şair denen insanlar, bununla kalsa iyi, en olmadık kelimelerden çiftler ve cümle boyutunda bazen kitap boyutunda kullanımlar bulu-

yorlar ve insanların bazıları bunları okuyordu. Kelimeler oradan oraya koşturmaktan beziyorlar ama ağzı var dili yok olduklarından sesleri çıkmıyordu. Doğrusu kelimeler onları başının içinde taşıyan insan uyuyunca aralarında ettikleri sohbetlerde bu şair milletine nefret kusuyorlardı, onları sağlıksız, kendilerine düşman, iş bilmez, yararsız buluyorlardı; onlara, burada kendilerini çağıramayacağımız bazı ses dizinlerini kullanarak epey sert küfürler ediyorlardı mesela anasını... diyorlardı ve ardından sertleşmiş cinsel organların harcı olan bir işi yapmakla mükellef kelimeyi çağırıyorlardı. Allah'tan bazı şiirler popüler oluyor, bu anlamsız kelime çiftlemeleri iyi kötü birbirlerine alışmaya başlıyordu. Ama bu genellikle epey ender olurdu ve kelimeler, insanların hayatlarını sürdürmek için kullandığı bu ağır işçiler, şair milletine garez duyarak sürdürürlerdi hasatsız yaşamlarını.

Esas mesele, yani kelimelerin insanların kafasına nasıl yerleştikleri, ilk olarak orada ikamet etmeye orada mahkûm bir hayat geçirmeye ne zaman ve nasıl başladıkları tam bir bilmeceydi benim için, öylece oluyordu sanki kimse bunun gibi konular üzerinde üşeniyor düşünmüyordu, bu anlaşılır gibi değildi ama anlaşılacak pek bir yanı yoktu bir bakıma çünkü insanlar için bu kelime denen varlıklar öylece varlarmış gibiydi kimse onların o başlangıçta bulunmadığı zamanları hatırlamıyordu bile, öyleyse... bende ise işler şöyle gelişti: önce duyduğum sesleri tekrar etmeyi denedim. 'Mahut'u öldürdüm' dendiğini duydum üç kişi bir çöp bidonunun önüne kâğıt ve alüminyum şişe toplamakta kullandıkları arabalarını park etmişlerdi, bunu demek uygunsa bu uyduruk arabalar için elle çekilen ya da itilen, aralarında konuşuyorlardı ve işte bu kelimeleri tastamam böyle duydum sandım geçti ve ben bunu ilk fırsatta tekrarladım. Başka bazı kâğıt ve kutu toplayıcıları vardı ve bunu duyunca sanki bu

kelimeler saplandı bu insanlara, donuk bakışlarla bana ve birbirlerine baktılar. Sonra bakışlar kaçırıldı ve alelacele el arabalarını itekleyerek kaçıştılar bana öyle geldi yalnız kaldım. Bir şeylerin yolunda gitmediği aşikârdı işte.

Bunun üzerinden henüz birkaç gün geçmişti ki Mahut beni yakaladı ve ağzımdan burnumdan kan gelene kadar... anlaşılan kelimeleri kullanmak belli bir tehlikeyi de içeriyordu öğrenecektim.

14. Bölüm

Demek ki diyorum, kendime, kelimeleri kullanmak tehlikeli bir şeydir, Tanrı korusun insan sırf bu yüzden ölebilir. İnsanların kullandıkları bu tuhaf ve epey geniş ağı, örgüyü, yapıyı ilmek ilmek, tuğla tuğla çözmeli, öğrenmeli ve yerli yerinde kullanma becerisini elde etmeliyim, yok tehlikelerin üstesinden gelmenin başka yolu.

Mahut ölmemişti. Yanlış duymuştum. Belki rüzgâr sesleri bozundurarak yanıltmıştı beni, yanılabileceğimi böylece öğrenmiş bulunuyordum. Ya da belki de bunu söyleyen düpedüz yalan söylemişti, mahut öldü demişti. Demek ki bir şeyi söyleyebilmek için o şeyin ille de olması gerekmiyordu,

gerekmiyor. Ve bir şeyin olup olmaması değil, ne söylediğinizdi önemli olan. Ki mahut beni çiğnerken pek kelimelere itibar etmemişti, çöp toplayıcıların en arsızı kararlısı olarak o çevrede toplanan çöpleri satın almaya vardırmıştı işi ve bunun için kelimelere değil, büyük bir kantara ihtiyaç duyuyordu; gerçekten çok konuştuğu görülmemişti ama herkesin ondan fena olduğunu bilmeyen yoktu yiti bi adamdı. O, saf eylem olarak saf kızgınlıktı; güceniklik, öfke ve hınç olarak hakarete uğramış biri olarak bütün gücüyle dövmüştü beni. Burada işler yine karışıyor. Kelimelerden mi yoksa eylemlerden mi korkmam gerekiyor, kestiremiyorum. Belki de sadece Mahut'tan korkmalıyım bilmiyorum.

Bu durumun sakıncalarını apaçık görebiliyorum. Her şey söylenebiliyor: sesler bir araya getirilerek kelimeler, kelimeler bir araya getirilerek cümleler kurulabiliyor ve bunlar anlamlar iletebiliyor ve bu anlamlar bazı insanları harekete geçiriyor, hareket dayak getiriyor. Ve bütün bunlar bir yanlış anlama, belki de. Yani rüzgâr!

Söylenebiliyor ve kastedilen şeyin gerçek olması hiç de gerekmiyor. Mahut ölmemiş, zaten birilerinin onu öldürebileceğine hiç ihtimal vermiyor insan, kaldı ki bunu gösterdi. Dolayısıyla, gerçekte olmamış şeyler söylenerek gerçek sonuçlar doğurulabiliyor. Eylemin anası yalandır, diye bir savsöz düşünüyorum bu halimle.

Ve şu da akla geliyor: söylenebiliyor, olması gerekmiyor; söylenebilir, olması gerekmez ama olmaması da gerekmez. Başka bir şeydir gerçekleşen ve biz, gerçekleşen şeyi değil bambaşka bir şeyi söyleyebiliriz.

Daha da ileri gidersek, hiçbir şey olmamışken her şeyi söyleyebiliyorsak, her şeyi yapıp hiçbir şeyi söylemeyebiliriz.

Ben, naçizane, kendi aklımca ve kendi adıma, söylenebilen şeylerin yalnızca yapılıp edilen şeyler olmasını tercih

ederdim. Yapmadığımız hiçbir şey hakkında tek kelime bile edememeliyiz. Bu, kulağa hoş geliyor ama yeterli mi; pekâlâ yaptıklarımız hakkında da tek kelime bile etmeyebiliriz. Böylelikle, gerçekte olmuş şeyler hakkında konuşulmamış olur. Başkalarının bilmediği şeylerin gerçekleşmiş sayılmayacağını göz önüne alırsak, bu bilgi pek biçimsiz sonuçlara yol açıyor gibi gözüküyor.

Belki de çözüm şudur: herhangi birisi bir eylem gerçekleştirdiğinde, bir şey yaptığında (ne olursa) bu eylemle eşanlı olarak bunu eyleyen açısından eylemin adı ve niteliği oluşuvermelidir. Eylemin niteliği ve adı eyleyen bizden sıvrilip kurtularak yükselmeli ve başımızın üstünde durmalıdır. Bunun insanı frenleyici etkileri yadsınamaz.

Doğal olarak bazen bu durum nahoş kaçacaktır. Ama bu yeni ifade biçiminin devreye girmesi, kültürümüzün üstünde kökten ve kalıcı, başkalaştırıcı bir etki yapacaktır kaçınılmaz olarak. Yapıp söylemediklerimiz ya da yapmayıp söylediklerimiz insanlar arası ilişkilerde gri bölgeler, boz alanlar oluşturuyor ki bu yepyeni öğeyle birlikte bunlar ortadan kalkacak. Eylemlerimizin adı, amacı ve anlamı başımızın üstünde nasıl yer alacak? Belki de başımızın üstünde bir konuşma baloncuğu bulunmalı ve bu baloncuk gittiğimiz her yere bizimle gelmelidir. İnsanların kalabalık halde bulunmaktan garip bir haz aldığını göz önünde tutarsak, baloncukların karışmaması, hangi baloncuğun kime ait olduğunun iyice ve hataya yer bırakmayacak biçimde bilinmesi için bu baloncuklardan çıkan bir okun baloncuğun ait olduğu kişiyi göstermesi gereklidir. Bu yoldan yapıp ettiklerimiz devamlı surette kamuya ilan edilebilir.

Fakat bu noktada herkesin okuma yazma bilmesi kaçınılmaz oluyor. Ve bununla da sorunların tamamı çözülmüş olmuyor. Yeryüzünde bilinen yüzlerce dil yüzünden,

insanların bütün bu dilleri öğrenmesi gerekecek. Bunun sıradan insan kapasitesinin ötesinde olduğu kabul edilirse, ki öyledir, bu yeni doğruluk kültürüne doğmadan batmış gözüyle bakılabilir. Cinayet işleyen –diyelim– bir Çinlinin, başka bir ülkedeyse başının derde girme ihtimali sıfırdır. Bu gerçekleşirse, muhtemelen, insanların kendilerini ve eylemlerini saklama ihtiyacı yeni bir turizm doğuracak. Ve böylece, insanlar yine, tamamen gerçekler ortamında yaşarken, birbirleri hakkında pek bir şey bilmeyecekler.

Bunun üstesinden gelmenin bir yolu olmalıdır ve vardır. Eylemlerimiz, başımızın üstünde bizimle birlikte gezinen baloncuklar içinde şekiller olarak kendilerini gösterebilirler. Bu yoldan, resim dilinin ortak mantığı sayesinde her insan bir diğerinin gerçekte neler yaptığını bilebilir.

Fakat mantığa uygun görünen bu akıl yürütmenin ciddi eksiklik ve sakıncaları bulunuyor. Baloncukların bir hafızası olmayacaksa ki böylesi bir hafızanın nasıl olabileceği apayrı bir sorun oluşturur ve yaşam, her zaman zorlukla ilerlemeyen hareketin destekçisidir, en kötü eylemleri yapan insanlar, peş peşe sıradan eylemler silsilesi gerçekleştirerek, diyelim bir kadınlar tuvaletinde bir kadını boğup ırzına geçtikten sonra, insan böylesi durumlarda fena halde susar, musluktan su içecek elini yüzünü yıkayacaktır. Dışarı çıktığında insanların göreceği resim, son eylemin resmi olarak kadınlar tuvaletini kullanan bir erkeğin resmi olacaktır ki, en fazla alay konusu olmaya yol açabilecek bu duruma katlanmak, saldırgan insan için pek bir sorun teşkil etmeyecektir. Tam bu noktada yine gri bölgeler başlıyor.

Anlaşılan o ki gerçeğin yalnızca gerçek olarak herkes tarafından bilinebilmesinin pratik bir yöntemi yok.

Ben kendi adıma kelimeler aracılığıyla anlamlar denizinde başımı suyun üstünde tutmayı ve yol almayı (ya da içinde

yüzdüğümüzü sandığım bu denizde kendini akıntıya ve denizin insafına bırakmayı), ki kiminin transatlantik boyutlarında tekneleri, ki bunlar söz cambazıydılar bayağı oturaklı adamlar diğer eciş bücüş insanlara ancak bir korsan gemisinin kaptanının tayfasına davrandığı kadar yakın davranırlardı ve kareli ceket giyip çenelerini örten sakallar bırakmak gibi bir huyları vardı –bir tür işaretti bu belki ve bu işaret sistemlerine yoğun kokular salan pipolarını da eklemek gerekirdi; gerçi kelime cambazı, yani iletişim uzmanı bu insanların pipo dumanı gibi zavallı simgelerden medet umması gülünç bir şeydi ama- bazılarının sürat motorları –ki bunların konuşmalarına yetişilemezdi, sanırdınız kelimeler onları tahtırevanda taşıyan kara derili gövdelerini ancak örten bez parçaları ile pejmürde görünen uşaklardı– kimilerinin yelkenlileri –ki bunlar geniş ve derin bir hazineyi akçe akçe harcayan ve hayatlarının hiçbir günü aç kalmamış, böyle tehlikelerin varlığından bile haberi olmamış burjuvalardı; doygundular, az konuşurlardı; kelimelere, arada atıştırdıkları pahalı kuruyemişler gibi muamele ederlerdi, yelkenleri rüzgâr doluydu, konuşmaları gerekmezdi, insanlar onların çıkar ve düşüncelerini onlar adına düşünüp dile getirirdi, zaten böyleydi ve onlar konuşunca yavaş yavaş tane tane, böylece her seferinde önemli şeyler söylemiş olurlardı –kiminin iki de bir arıza yapan motorlarıyla berbat durumda tekneleri vardı, bunlara genel olarak kekeme denirdi ve kimisinin basit sandalları –ki aslında deniz bunlarla doluydu, kelime denizinde yüzer ve durmadan bu kelimeleri kullanarak, sayıları da pek öyle çok değildi kullandıkları kelimelerin, ama kullanılışlarında bir şehvet vardı, denebilirse öyle büyük sevinçle, acıyla, küfürle tütsülenmiş balık yedikten sonraki gibi değil, hayvan öldürdükten sonraki gibi konuş konuş harikaydılar, sandalları da birbirine pek benzerdi ve

şöyle adlar taşırdı genelde: sıla, mühür gözlüm, hastayım yaşıyorum mesela hepsi pek manidar kelimelerden oluşan adlardı –ve kiminin batmaz tomrukları– ki bunlar en şanslı olanlardı asla o sayısı on binleri bulan kelimelerden haberleri bile olmadan, sadece yetmiş beş ila yüz elli kelimeyi kullanarak ekonomik ve işlevsel bir hayat sürerlerdi –bense düpedüz yüzüyordum henüz yüzen bir şeyin üstüne çıkmam mümkün olmamıştı elbette, ki bu kadarını bile çok sonradan ve kendime has bir biçimde öğrenmiştim ve doğal olarak sık sık yoruluyordum, arada bir bir tomruğa ya da sandala tutunarak dinlenmeye çalışıyordum, daha dinlenemeden kovuluyordum.

15. Bölüm

İnsan hayatta adına tutunur. İşte buydu, buydu beni bu denli zavallı yapan, durmadan yüzmek zorunda bırakan; bir adım yoktu. Varsa da ben bilmiyordum, doğal olarak kimse de bilmiyordu. Bir şeyin o şey olabilmek için nasıl bir ada ihtiyacı varsa birisinin de birisi olabilmesi için bir ada ihtiyacı vardı. Keser, diyelim, eğer bir adı olmazsa, kesebilirdi ama bilinemezdi. Ne denebilirdi adı olmayan ama kesebilen alete: o kesici aleti, o kesmekte kullandığımız şeyi, hani o keseni, keseri, denirdi. Böylece o kesici aletin adı keser olurdu birkaç kez tekrar edilir ve ad tutulurdu, bu ad yaygınlaşırdı, süreğenleşirdi, durumu dillere dolanır herkes

onu böyle anar ve adı kalır, namı yürürdü, keserdi, kesebilen alet değil, keser.

Buna kuşkusuz benim de ihtiyacım vardı. Ben kesemezdim, dolayısıyla keser diye anılmam tuhaf karşılanacaktı. Peki ben ne yapıyordum: Bir ada şiddetle gereksinim duyuyordum. Ama adım, bir ada şiddetle gereksinim duyan olamazdı. Bu ad uzun, işlevsel olmaktan ziyadesiyle uzak ve pek az parlaktı. Kim böyle çağrılmak ister? Ben istemiyordum. Beni tanıyan pek az ve tamamı ehemmiyetsiz insanlar, bana nasıl seslenecekti ve daha önemlisi, benim bulunmadığım yerlerde hakkımda nasıl konuşacaklardı ne diyeceklerdi, adı bilinmeyen şahıs mı? Korkunç olurdu, hiç de açıklayıcı sayılmazdı, adı bilinmeyen çok çok insan vardı; beni belirleyen, beni işaret eden bir tarafı yoktu bunun. Peki ben nasıl bir ad alacaktım? Bilemediğim anne babam bana bir ad vermeyi düşünmemişlerdi, belki vermişlerdi fakat bir adı bilinir ve genel geçer kılan o kulaktan kulağa süreçler yaşanmamıştı, adım unutulmuştu. Bu adı tarihin hafızasından söküp çıkarmam imkânsızdı. Bunun için önce tarihi bulmam gerekirdi, sonra onun hafızasını. Nereden baksanız olacak iş gibi durmuyordu bu. Çünkü tarihin nerede olduğu hakkında zerrece fikrim yoktu. Bu gibi konular hakkında fikir danışabileceğim yegâne insana, topladığım hurdayı çerçöpünden ayırdıktan sonra satın alan Kürt hurdacıya soruyu yönelttiğimde bana boş gözlerle baktı ve kaatlar ıslak, beş kilo düşerim, dedi. Tarihin nerede bulunabileceği bahsine ise, değinmek zahmetine bile katlanmamıştı. Belki de bilmiyordu. Çabam umutsuza benziyordu. Tarihin nerede olduğunu, nerede yaşayıp nerede oturduğunu bilen birisine denk gelmem imkânsızın kenarındaydı. Onu, o kutlu şahsı şans eseri bulsam, tarihe ulaşsam bile, onun hafızasına nasıl ulaşacak ve adımı oradan

hangi gereçleri kullanarak çekip çıkaracaktım? Bu muamma dolu sorunun üstesinden gelebileceğimi sanmayarak, kapatıp bıraktım.

Bıraktım fakat bir ad alma sorunu peşimi bırakmadı. Bilinmek istiyordum. Bazı büyük teknelere binerek, hep zorunda kalmamak istediğim her seferinde, ilk olarak adım sorulmuştu, yutkunmuştum, tuzlu deniz suyunu yutmuştum. Yeniden yüzer bir tekneye müracaatım söz konusu olursa onlara söyleyebileceğim bir adımın olmasını ve maharetli tayfalar tarafından yukarı çekilmeyi ve balık etiyle beslenmeyi ve onlar gibi bir kaptan şapkası görünce heyecan içinde titremeyi, zangırdayan dişlerimin arasından yaş-şa! diye bağırabilmeyi ki buna pek çok kereler şahit olmuştum onlardaki o baygın bakışlar ve sakınımsız haykırışlar beni kendimden geçirmiş, kendime getirmişti; işte buydu kurtuluş diye beni bekleyen şey; bu olabilirdi, bu boşuna hayatta bulunmamın anlamı; çok istiyordum.

Adım ne olabilirdi. Sonunda bulundu. Ben bulmadım.

Ben ne yapıyordum? Ben ne yapıyorsam adım oradan gelecekti ve adım ne idiyse, ben o olacaktım. Bekledim. Sonunda adım beni buldu...

Gündüzler, başlarının üstünde güneşin parlak ışıklarından yapılma bir örtü, bir şal, bir şapka, bir hale halinde bir aydınlık taşıyorlardı fena oluyorlardı. Dalgalanıyor ve gümbürdüyorlardı: Hadi çek arabanı! Seni!.. Beni... arabamı sürüyordum, ayaklarımı sürüyordum; belki ganimet gizli çöp bidonundan hiçbir şey alamamış olurdum aklım orda kalırdı fakat onların küçük dükkânları olurdu, olası müşterilerini kaçırma ihtimalim üzerinde dururdu hepsi de anlaşılmaz bir kaygı gibi görünmezdi bu bana, işti tıpış tıpış tırıs tırıs; Tanrım nasıl da söz dinler oluyor insan bu gibi durumlarda, bir bağırtı ve belertilmiş bir çift göz işe yarıyor pekâlâ da araba

önde, ben arkada, öylece itekleyerek, ıkına ıkına, gitti oluyordum.

Ama geceler o güzelim şal onların üstünden kalkıp benim omuzlarımı süslüyor, ben pek asil! Başımın üstünde kartallara yaraşır bir hale, karanlıktan yapılma. Beni korkutanlar benden korkar oluyor. Bana bağıranların sesi kısılıyor; birine mi baktınız delikanlı, ben yardımcı olayım... Elinde sandalye bacağıyla üstüme yürüyenler, yürüyerek uzaklaşıyor. Ben gecenin sevgili oğluyum, gece benim evim. Bir tür Gecedegiden'im. Beni itip kakanlara bir bakmam yetiyor, çelik bakışlarımla titrek yüzlerini ısırırım. Ve ellerime kayıyor gözleri. Ellerim dolu. Hızlı adımlar boş sokakları dövüyor, sokaklar bana dönüyor gülen yüzlerini, pek şen. Ben üstlerine çökeceksem, bu hızlı adımların kimseye yararı olmuyor, birazdan kestiğim el ve ayaklarını, gün bana yasakladıkları çöp tenekesine atacağım.

Birinin ellerini kestim, kendini elliyordu.

Birinin ayaklarını söktüm, kötü yerlere gidiyordu, kadın delikleri peşinde, şeyini sıvazlayarak kesin.

Birinin kafasını oydum, kötü fikirlere saplanmıştı. Kahvelerin en konuşanıydı. Fikirleri durmadan düşünülmekten ve hiç yapılmamaktan bıkmışlardı, kesilen baştan kaçıştıkları vaki... şeriat sonunda geldi! Böyle bağırıyorlardı.

Gözlere dokunmam. Onlar bana lazım. Işığın sönüşünü, ferdiyorlar, ben insan farı diyorum ve meşhur Gecedegiden'in kendilerine ne yaptığını görsünler diye. Enlemesine kestiğim karınlarına elimi sokarken, ki bağırsaklar bağıramasalar da pek rahatsız olurlardı bundan, mideyi tutup sıkardım, kusarlardı kendi yüzlerine; organlardan bazıları sert ve becerikli, elden kaçmıyorlar hemen öyle, ben ölmelerini keyifle.

Adımı böylece aldım. Artık gündüzleri, bu başkalarına ait zamanları hiç gezinmeyerek, evde ya da başka bir yerde adını bilmediğim, uyuyarak geçirerek ve akşamın alacasına sevinerek.

16. Bölüm

Sonra onu buldum; asil ve güzel mesleğimi icra ederken ya da o beni buldu, kaderin güzel ve tutarlı bir cilvesi olarak, ki kader doğası gereği oldukça cilveli bir varlıktır, bilinir. Cilveli kaderin cilvesi gereği, sahipleri bu güzel varlığı, artık istenmeyen bir köpek ya da babaya yapıldığı gibi, terk etmişlerdi.

Zamanı geçmişti ama belli ki çok iyi zamanları olmuş, iyi bir hayat sürmüştü, şık elbiseliydi ve pek terbiyeli. İyi giyindiği besbelliydi, artık böyle şeyler kalmadı. Dik yakalarıyla epey gösterişli bir takım elbise gibi, yanları mavi, baştan

ayağa sacdan, aksamlı ve kunt, kandırıcı niteliklerini açık etmeyen bir kaplama sanki.

Beter oldum. Aşka benziyordu bu tüysüz şeftali. Elinden tutup başka bir yere götürmekten başka bir şey değildi. Hiç de kolay değildi, ağırdı, çeliktendi, götlü göbekli epeyce hantal pek afili.

Her zamanki gibi kimse yardım etmedi. Yardım talebim oldukça manasız, her türlü anlamdan bağımsız bulundu başvurduğum sevgili dostlarım tarafından, İdris ise sadece güldü. Onu eve kadar taşımama yardım edemezdi, etrafında dolandı zaten imkân dahilinde de değildi çok ağırdı,götürülebileceği bile belli değildi beli ağrıyordu. Böylece bu olasılığı eledim, bunun için bir eleme makinesi kullanıyorum. Dolayısıyla iş başa düşüyordu yani bana, baş etmem gerekiyordu başkalarına baş vuramıyordum, baştan aşağı boştu bu uğraş.

Aşağı yukarı tuğlalı döküm bir soba kadardı ağırlığı, büyüklüğü bunun yarısı kadardı, hareket etmeyi hiç sevmiyordu, direngendi; yerçekimi denen şeyle çekiyordu onu kendine yer ki içine almak istediğini düşünüyordu insan ve ben.

Böylece, uzun ve yorucu bir uğraşla, didinmeyle her adımda geliştirilecek bin bir taktik ve hesaplama ayaklar ve bacakları konumlama, itme, bir kenara dayayarak ağırlığı aşırma, iletme, gıdım gıdım adım adım ilerlemeden oluşan garametli bir süreç başladı, başlattım. İtme kakma değil, böyle şeylerle ele geçirilecek gibi değildi, hoşlanmıyordu tabiatı buydu, akılla ele geçiriliyordu ancak ki hareket ettirilmeye karşı genel bir direnci olduğu su götürmezdi ne götürürdü bilemiyordum.

Onu otlardan yapılma koltuğumun yanına, tam elimin altına yerleştirdim. Temizleyip silmesini ve ona karşı silme sevgiyle dolmasını emrettim mahlukuma; dolma gibi göz-

lerle baktı bana; beni ve yüce gayretlerimi anlaşılmaz, anlaşılmaz her şey gibi de ulaşılmaz bulduğunu biliyordum. İşte, köpek ya da mahluk beslemekten pek bir farkı yoktu bunun, onu besleyecektik ve yaltaklanmasını bekleyecektik. Ama anlaşılan hastaydı; ses çıkarmadan, sinik gibi orda duruyor, kımıldamıyor, hareket etmiyor, yerini bulmuş ağırlaşmış direnmiyor, yemeyi reddediyor, doğrusu ağzını bulduğumdan emin değildim bir tür 'giriş'i vardı ama oradan bir şey girmiyordu, denedim sonuçsuz kaldım.

Bu işlerden iyi anlayan makine besleyicisi bir ahbabımın dediğine göre, ki elleri çatlak, çatlaklar makine yağı doluydu; mahlukta gözü olduğu kaçmamıştı gözümden, her çağrıldığında gelirdi, çağrılmadan da gelirdi, Yakup muydu neydi, tamir gerekiyordu verim alabilmek için. Verim ne demekti? Onun yaşam belirtisi göstermesi böyleydi; şöyleydi; diyelim bir köpeğe (o it diyordu ve bu yakışıksız kaçıyordu) yiyecek verirdiniz yaşardı, hareket eder, gelir gider kuyruk sallar, havlar, su içer, oynar, dışkıyı dışarı atardı biçimsiz biçimde, sonra kımıldanır dururdu bu da böyleydi. Canlı mı; eh, sayılırdı benzin içerdi, ses çıkarabilir öksürür durur, titrerdi zangır zangır kendinden geçerdi; biz çalışmak diyorduk inanılmaz hareketli olurdu, yetişilmez bir hızı vardı, biz insanlara göre değildi, gözünle bile takip edemezdim anlıyor muydum anlıyordum. Hareketlenince duman atardı, pisler gibi mi evet denebilir, öyle de güldü, tıpkı it gibi ilgi ve bakım ister yoksa küser darılır çalışmaz, dedi. Küçük bir arızası vardı, köpeğin ayağına kıymık batmasıyla eş değer sayılırdı, içinde parça kırılmıştı ayrıca bobinlere basan kömürler bitmişti ama değiştirmek lazım değildi çünkü elektrik istemiyordu, sahibi yani.

Tamir etmek mümkün, dedi. Duraksıyor düşünür gibi, elindeki aletlerle makinenin gömleğini soyuyor, ikircimli

davranıyordu, masrafı vardı biraz. Mutfağın kapısındaki mahluka doğru kaçamak bakışlar; bana göz altından sonra. Arada bir bakımı gerekecek, dedi. Uğrarım artık.

İlk pat! pat!ları odanın içine doldu, işkil göz bile bir tuhaf oldu; onu sevdiğimi âşık olduğumu biliyordum, bir süre kimseyi istemezdim artık belki. Ve en önemlisi ölmesi söz konusu değildi. Uzaklaşmıyordu hiç. Size küsmesi mümkün değildi,canınızı yakması ya da sizi şişirmesi sıfırdı, bir tür mutluluk olacaktı elbette ilişkimiz gerçi bu ilişki tek taraflı sayılabilirdi ama bütün iyi ilişkilerin tek taraflı olduğu, böyle yaşanması gerektiği açıkçası başka bir biçiminin de olmadığı zaten bilinirdi; asla istemeyecekti. Gömleğini giydirirken sarı zırhlarını donatırken, neden attıklarını anlamadım, dedi. Biraz bakımla daha yıllarca çalışır bu... jeneratör, dedi.

Vefasızlık, ne olsun.

Benzin seviyordu. Benzini arabalardan hortumla alıyordunuz, tadı latif. Onu bu çarpık tadlı sıvıyla besledim. Cevval tavırları vardı. İnatları yok değildi. Çalışmıyor, çalışınca da benzinini bitirene dek durmuyordu. Mahluk avluya kaçıyor, kulaklarını tıkıyordu hatta bunun için birer parça çaput kullandığı bile oluyordu, bıkkındı. O avluya kaçınca sevimli ben makinenin üstüne oturup oynardım kendimle çünkü titreşimler her şeyin yerini tutabilirdi, öyle yoğundu, iç organlarınız bile katılıyordu bütün bedenle gelebilirdi insan böyle ya da her kimse. Artık mahlukumu istemez olmuştum, makine benimdi bana yetiyordu, pek sevdiğim gibi kendime yetiyordum, bu yeterdi bana, yetimdim belki ama ailemi bulmuştum sevgi ve şefkat dolmuştu evim.

17. Bölüm

Ogelmeden ölüydüm. Beni dürten iten bana ilişen etimi kıpırdatan beni tamamlayan midemi bulandıran kusturan kimselerim yoktu, onun tatlı küçük kardeşiyim kendimi bildim bileli, azaltan azdıran kutlu yaşama nedenimdi o.
Yokluğu her zaman kötüydü, elim kesildi hissetmedim. Küçük evin içinde mutfak salon tuvalet arasında kendimi bilmeden gidip gelirken defalarca duvara çarpar, yönümü bulamadan olduğum yere çöker, neden sonra ayağa kalktığımda daha iyi durumda olmadan sürdürürdüm bu şaşkın debelenişi, kendini ne yapacağını bilmezliği. Böyle günlerde yemek yapamazdım, yapsam yanardı; salona işte nedense dışkılar idrarlar içindeki

halıyı temizleme ve yemek ve temizlik iyice karışırdı, karışık kafamın içinde ben insaniçineçıkamayandım işlerin içinden çıkamazdım. Deli olurdum, kendime vururdum, yoktu kötü niyetim aslında, bir niyetim yoktu konu da buydu. İçim kopmuş olurdu. Sadece temizlik ve yemek meseleleri karışmış iç içe geçmişti yoksa kim isterdi ağabeyinin önüne dışkısından koymak, bu nereden baksanız aşırı olurdu muhakeme yeteneğini yitirmemişler için derdim, değil mi? Ama laf anlamaz hecin devesi gibiydi bir bakıma; bazen de koklar ve susardı, içkiliyim, derdi keyfi yerindeydi, böyle gelmesi iyiydi üstüme çökerdi.

Elleri pek narindi ve kırılgan; onlarda bir sanatçının ince bir duyarlılıkla sarsılıp duran ruhunun bir tezahürünü görmemek acımasızlık olurdu, bu ise benim pek bilinmeyen niteliklerim arasında yer alan bir nitelik değildi, hiç değildi. Domuzun tekiydi, hırlayıp dururdu it gibiydi, ben kuyruğumu sallıyordum, biraz itişirdim kabarırdı hemen. Kanatana kadar vuruyordu yüzüme, artık yere düşüyordum tekmeliyordu; ben de boş durur muyum bacaklarına sarılıyor, ağzımı yavaşça kabaran yerine bastırıyordum, sertçe yüzümü sürüyordum kanlar içindeki pelte biçimli, ondaki o patlamaya meyilli dirimi susuzluktan kurumuşçasına içercesine.

Efendim 'kırıldılar' içinde soluksuz kalana dek süren bu şölenin her aksaması, bende akşam olmayan bir sıkıntıya, beyhudeliğe yol açıyordu, avare oluyordum, boşunalaşıyordum ne yapacağımı bilemiyordum döneniyordum.

O güç yığılı omuzlar beni silkelesin istiyordum, o kas gömülü telli gövde, o hışım içinde bakışlar bana baksın, o içinden geçeni ele vermeyen fırça saçlı kafa benimle uğraşsın, o sımsıkı ağız bana küfür etsin, 'ruhunu sikerim' derdi, ben hemen boşalırdım yine canım isterdi, işlek caddelerde peş peşe arabalar gibiydi kelimeler küfür öbekleri, itin tekiydi, bazı geceler elleri ve gömleği kan içinde gelirdi, su ısıtırdım, yıkardım ellerimle sıvazlar yatıştırırdım ve yatardı, bön bön bakardı, ertesine dek uyur, uyurdu. Beyaz kemiklerini düşünürdüm içim geçe-

rek, kıpırtılı kaslarla sarılıydı bunlar, kullanılmışlardı, yorulmuş bitmişlerdi; belki bir boğaz sıkmış, bir boyun kırmış, bir karın deşmiş, ciğer delmiş, bir kalbi söndürmüştü, gözlerdeki son ışığı görmüştü, yorgundu ölesiye, yorgun olurdu
Bazı ölümlü kötürümlü günlerinde susuyor, oturuyor, kaşlarını çatıyor, önündeki yemeğe yere bakıyordu. Böyle günler uzadı uzadı, kendimi her açtığımda ona giden yolum uzadı. Öfkesi azalacağına arttı. Kuduracağına yatıştı. Yöneleceğine uzaklaştı. O yoz motorlu makineyi o patı patlı o karamürsel sepetini içi coşku doluyu kavurcağı getirdiğinden beriydi. Sanki beni bilmiyordu, orada olmamın ona hiçbir şey yapmadığını görebiliyordum, donuyordum.

Varlığın sınırları, tahammülümüzün sınırlarıyla aynı. Onun uzaklığıyla aramızda oluşan sonsuz çölde yaşamam olanaksızdı, boğmacaya yakalanmış gibiydim nefes almak zordu, benim için su yoktu ses yoktu, varlığın kıpırdanan yüzleri yoktu, kimse bana dokunmuyordu, kimse itmiyor, bakmıyordu, ay yüzeyinde kalmış gibiydim dünyaya uzaktan, orada bir kraterin dibinde sırt üstü uzanmış öksüremeden susamış ağzı kuru belermiş gözlerle bakıyordum.

Kendi gücü olmayanların ilk öğrenmesi gereken, başkalarının gücünü kullanmak olmalı. Ama başkasının gücü, doğal olarak size ait bir şey değildir denetiminizde değildir, onu kendi lehinize ehlileştirmenin bir yolunu bulmanız gerekir. Demek, onu harekete geçirecek 'harekete geç' düğmesini bulmak gerekir ve harekete geçmesi yetmeyecektir denetimin sizde olması gerekir ve de bu pek müşkül bir şeydir.

Gücümün olmadığın, anlıyorum. Ancak o benimleyken varım, yaşıyorum. Onu, o işlek varlığı üstüme çekmenin yollarını arıyorum.
Eskidense, ona duyduğum o dipsiz bağlılık ve içimi bulandı-

ran, bakışlarımı kayganlaştıran, hayranlığımı saklamıyordum, aptaldım, aptal olmalıydım. Kaslarını, kaynaşan yaşamı göremeden bakıyordum, imreniyor ve içime doğru göçüyordum. Tepkilerim pek çoktu. Ona küstüm, bunu bile yaptım. Yüzüm duvara dönük öylece durdum, ayakta tam üç gün geçirdim, bunu bilmedi, sormadı, demedi bir şey, bazı hurda adamlarla içti geberesi.

Boşlukta kalınca içi boşalıyor insanın, kurtarılmayı bekliyor. Oysa bizi hiç kimse hiçbir yerden kurtaramaz. Bir şey yapılacaksa bunu kendiniz yapar ya da yapmazsınız, bu kadarını anladım harekete geçtim. Onu sevmekle, pazılarına dokunmakla onu kendimden uzaklaştırıyordum, anladım. İsteyen değil istenen olmalıydım, içimdeki kadının ayağa kalktığını ve iki ayağı üzerinde durduğunu, etrafına çok daha yukarıdan bir yerlerden baktığını, evini su kıyılarına yaptığını, arkasını kayalıklara verdiğini, ateşi bulduğunu, odun toplayıp kırdığını, yiyeceklerini pişirdiğini, çalı çırpıdan korunaklı bir yer inşa ettiğini, kendini ifşa ettiğini, dinelerek gerindiğini, kendini bildiğini, mağara duvarlarını nedenini pek de bilmeden el izleriyle donattığını, hayvan ehlileştirip beslediğini, istediği zaman et yediğini, çetrafını şenlendirdiğini, avdan dönen erkeklere beğendirmek için kendini dişiliğini örtüp bazı şeylerini gösterdiğini fark ettim.

Düşündüm buldum, son geceden arta kalan epeyce dolu şişeyi döktüm, yıkadım, duruladım, içini suyla doldurdum, dursun diye koydum. İçti, buruştu yüzü, vurdu. Vurdu yüzüme, hemence öpüverirdim vuruğumu normalde, nicedir ilkti ilgiliydi benimle. Sövdü, kudurdu, dayak attı bitti. Kansızdı başım, duvara çarpılmıştı zavallıcık, bense sevinçler içindeydim; cezalar başlamıştı, merak ediyor soruyordu, ne bok yemeye içkisini döktüğümü, bu pis suyu ne demeye doldurduğumu, kimlerle konuştuğumu bilmek istiyordu. Orama ellemek isteyen birileri olduğunu sanıyordu, şüpheler içindeydi. Bense onu uzaklaştırıyordum, buydu anladığım, mendeburu, ilginç tilkiyi, sarhoş kediyi, dişleri sarıyı, ütüsüz pantolonunu çıkartmaz oluyordu,

bana uyuyordu.
Onun ucu açık sinirini bulmuştum. Dokunmak bile gerekmezdi, dokunmuş gibi yapmam yetiyordu. Fitilini ateşliyordum, ter içinde kalıyordu, memnundum.
Onun tatlı, küçük gözlü, gözlüklü kardeşiyim. Hatırlayabildiğim en eski anılarımda o var. Dört tekerlekli arabasıyla hurda topladığı zamanlarda, arabanın altındaki küçük yuvada gezdirişi beni. Alıcı kuşlara ve dişsiz itlere, yırtan tellere, her şeylere karşı korudu beni. Çöpten çıkardığı yiyeceklerin en iyilerini bana ayırdı.
Gecedegiden gidiyor, derlerdi. O adımlarını sıklaştırır, arabayı hızla iterek uzaklaşırdı. Bu tatlı hayat, bu onun eteklerinin dibi, neden sonra kesintiye uğradı, ben bitti sandım, yıldım. Bir gün ve gece yoktu, açtım ağladım. Birtakım insanlar yanardöner ışıklar, sesler, şeker vermeler, bende kusmalar ve mide bulantıları, sonra dürüm dediler iyiydi yememiştim hiç ve beslendim ve uyutuldum, yatak sertti, sabah oldu verem gözlü biri beni süzdü, öksüz olduğumu öğrendim ve yetim.

18. Bölüm

Onu aramıyordum. Ama bir bakıma arıyordum da. Gidişiyle yeri boşalmıştı. Arabam daha hafifti ve bu hiç iyi değildi. Onu götürdüğüm yerlere pek gitmek istemiyor, hâlâ onun için oyuncaklar topluyordum, yemekler ayarlıyordum, birlikte uyuduğumuz hurdacının arsasına uzaktan bakıyordum, aklım dağınıktı eskisi kadar çöp didemiyor hurda toplayamıyordum, bu gidişle arabayı geri alacam Gecedegiden, diyordu Kürt, bu hafta on beş kilo demir yapmışsın başkasına vireydim yüz yüzeli atardu.

Dönendim durdum, belki de buradan gitmeli dedim, kötüledim, kimseye soramadım, onu kaybettiğim yere gittim

durdum, baktım bön. İşte içeri girmiştim, eski bir gemi gibi yatıyor yerinde, 'farbikaydı' diyor biri, 'neye baktınıdı'. Başımı yere eğiyor, dönüyorum ama 'dur hele' diyor. Ceplerine bakacam, belkim bişey yürüttün. Buralar hep bana emanet. Bişeyler çalduysan ben Hilmi Bey'ime ne cüvap virürüm? Beni tuttu.

Gel hele, gorkma adam yimem ben. Hanı ya o cücük nerde, yok mu? Götürdüler mi? Heh heh he! Onu yetim yurduna vermişlerdür. Senle sürtmesinden eyüdür. Biraz kötek yer amma, makbul bir insan olur, deel mi? Büyüyünce de everiverüller, zate onu bi eyice eğidüller orda, eyice bi dutturulla... Sarı dişleri var, boğumlu bir sesi, sigara yanığı. Benim gayinço orda hademe duruyo biliyon mu, her gece birinin eline viriyomuş, aslı vaa mı bilmiyon... Bu arada Gecedegiden'in ceplerini yokladı. Ne güzel la bu, salataluk gibü, kütürdenek ısıracan he mü, gotün de güzelimiş la, daş gibi, e ağşamaca arabayı yitmekten de mi? Allaan adını virdüm, bi domalala şuraya, iki dakkada, hı? Bak arkada demüllee va, daşı daşı bitmez, hiçbi şeycikler denmez saa, Hilmi Bey'ü ben idare iderün. Hele bi dönele la... Gecedegiden'in pantalonunu bağladığı ipi çözdü, organını hapazladı, sıvazladı, parmağını ağzında ıslattı, kullandı.

Şarkı söylüyor. Çevreye savrulan bulaşıcı insanı içine çekerek kendine katan tra lal la ta! Ta! Ta! Ritimli varlığına hapseden ve çelik çubuklu parmaklığının önünde çaresizce bekleten ama kısa, Allah'tan kısa, kendisiyle uyumunu duyanın paramparça eden ezgili sesler dizisi; sesi tiz. Bu yetmiyormuş gibi saçları savruluyor, saçılıyor etraſa sim pullar altın parçaları, zeytin çekirdeği büyüklüğünde siyah inciler dağıtıyor, döküyor, insanın yere eğilip bunları toplayası geliyor, her adımında fırdöndü ağzı açık ve neşeli dişleri, sanki pudra şekeri yalamış ya da elma ısırmış gibi. Bu da yetmiyormuş gibi sıçrayarak yürümesi, hiç bitmiyor kaslar, kasılıp açılıyor, açılıp kasılıyor ve ileri Tim! Tim!

ederek, hissediliyor sinirsel uyarımlar ve kanın basınçla tıslamadan yer değiştirmesi. Kolları, incecik çırpı gibi salınıma uyuyor öylece bırakılmış direnmiyor; kara iri gözleri baktığı her yerde çiçek biçimli yaralar açıyor, bu kadar güzelliğin nasıl da can yakacağını bilmeden bakışını saklamayı öğrenmemiş henüz öylece. Gördüğü her şeyden öpücük almada ama gören bunu ısırmak olarak algılıyor; o ise kırpıştırıyor gözlerini pıt! pıt!

Pek muhteşem, muhtemelen koku alma konusunda pek çalışmamış burnu az ince, az uzunca, insan haşere ilacı koklatmak istiyor, o uzun çalı süpürgesi saçlarından tutup bakalım ne yapacaksın küçük sürtük! İşte bu ham erik diriliğinde çatlamış şeyiyle bu meyve. Küçücük pembecik ayaklarına öpülesi çıtır çıtır kırılası harikulade gıdıklanabilen iki bitirim nesne, ojelenmiş tırnakları çekilmeli bastonla nasıl oluyor bakalım yine böyle fışkırabilecek misin kendinden demeli değil mi, insan emin olamıyor öyle bir varlık söz konusuysa, görülmedik bir çingene peşinde cinler balyozlu ben gibi adamlar tuzlu balgamlar.

Dimdik. Henüz kimse eğmemiş, kimselerin önünde eğilmemiş, aç beklememiş, dayak sırasını beklememiş, küfür yememiş, ağızdan yenir küfür tokat yememiş, gözünün içine bakılarak nasıl bozuluyor suratın diye, kimse değmemiş ince ve geçirgen tenine, elinde küçük bir çanta.

Parmaklarının ucunda uçuyor. Çantasını yokmuş gibi taşıyor ve içindeki az bir parayı ve bir ruj ve göz kalemi ve çıt çıt kapaklı bir ayna, kendine gülümsediği. Sanki ona para gerekirmiş gibi. Sanki ona kalemle çizili göz, ona süs gerekirmiş gibi.

Memeleri pek yeni. Soluk alıp veriyor, insan içine dolan nefes olmak istiyor, göğsü inip çıkıyor hızlı hızlı. Bu hız, bu gövde, bu çikolata çalığı ten ve ter, menevişli gözeneklerinden sızan, insanı yutkunduran. Ve çimen yeşili giysi ve yumuşacık gözler, çiçekler çiğnemiş bir ağız, uyumlu, bir çalım atlardaki o masum soyluluğun görüldüğü çizgili yüz.

Tam önümden geçerken gördü beni. Göz ucuyla. Hemen tanıdı. Ben gecenin gönderdiği. Bendim. Sadelik ve keşmekeşle dolu, vahşi, edepsiz, dipsiz, akrobat tabiatlı bir cins. Kendi başına bir melek. Kendini tuta-

mayan bir çekiç. Öfkesinin örtüsünü atıp atılan bir kaplan. Bir deyyus. Bir çakmak, karanlıkta çakan. Griliği içinde gevşek, gerili çelik bir yay. Humus yumuşaklığı. Gölgesinde uyuyan. Bereketli et. Ben, Gecedegiden. Ne hayvan ne insan. Dürtülmeyince konuşmayan.

Nasıl da korkuyor hafif ve tedirgin bir ürperti gibi, sırtını, o ayva tüyleriyle kedi sırtına tam ortasından elimi geçiriverdim sanki. Üstünde duramaz, önemseyemez, bir şey soramaz, gerçekten korkamaz, duramaz yürüyemez, gülümseyemez, şaşkın şarkısı süt kesiği elleri bembeyaz nerede duracaklarını bilemediler çantası düştü, akşamın içinde sürüklenen bir yaprağa döndü, titredi ve beklemeden, ben hemen!

Ah, elim bıçağıma değdi. Yoksa gidecekti, gitmesine izin verirdim. Bir yalını görmüş kadar olurdum o kadar. O kadar ama işte işler değişti. Bu, uğradığım ilk hakaret değildi, elbette baş edebilirdim. Ama şansın çanı ikimizden yana çaldı.

Şarkısı kesildi. Mazot kokusu geliyor bir yerden. Gözleri iri. Rengi attı. Şimdi üstüne yazılabilir bir kâğıt beyazlığı ve hoş bir saflık. Bütün saf şeyler gibi hoş. Yüzünü enlemesine kestim. Yazdığım yazı buydu işte. Bir daha. Çırpınıyor. Gövdesinin atmaları deniz gibi şenlikli, hey! Bir daha. Üçüncü cümle. Başım dönüyor artık. Zevkten sisten kokudan. O kadar titriyor ki onu göremiyorum. Bacaklarımla sıkıyorum. Aşağıdan geliyor koku. İçime çekiyorum. Gözlerim yaşarıyor. Dumandan başka hiçbir şeyin gücü yetmemişti buna. Görünmez oluyor. Kendimi görüyorum. Göğsünün üstünde oturan bir çakal. Elinde küçük ve parlamayan bir bıçak, savuruyor, gözlerini dikmiş, terini ve gözyaşının ve sıçrayan kan damlalarının kör ettiği gözlerini dikmiş, terinin tuzuyla yanan. Şiddetle sarsılıyor. O ince varlık, arkasına çekildiği çöp bidonlarını tekmeliyor bilinçsizce. Kusuyor. Susuyorum. Susuyorum.

Köşede birileri var. Sesler. Çaresiz insan haykırışları. Birikenler. Yeterince kalabalıklaşınca beni yakalamayı deneyecekler. Ellerim, yüzüm, kirden yapışmış giysilerim kan içinde. Kan, insanları çekiyor kendine. Yaklaşmak istiyorlar. Kan görmek, seyretmek istiyorlar. Kana kana, bıkana kadar seyretmek. Gözlerini çekmeden. Bazıları, son gördüğüm bu

olsun diye ölmeyi deniyor, bayılıyorlar. Kan tuttu deniyor. Doğru değil bu. Kan çekti. İçine çekti. Şimdi yalnız kalmalıyım. İnsanları istemiyorum. Kanatlarımı açıyorum. Deniyorum. Flap! flap! flap. Uçamadığımı anlıyorum. Ardıma bakmadan kaçıyorum oradan.

19. Bölüm

Aramalarım sonuçsuz kalıyordu. Yetim Yurdu'nun kapısı her zaman kapalı, demir kapıdaki küçük pencereden bakan adam her zaman sırıtkandı tebeşir saçlı bir şey. "Öyle biri yok la" diyordu, "Varsa da ben bilmen". "Müdüre sormak ilazım emme, sen kim müdür kim?" uzaktan izlemekle yetiniyordum, giriş çıkış çok azdı, ekmek kamyonu, çöp kamyonu, erzak kamyonu, birtakım insanlar bazısı kadın hiçbiri konuşmuyor, birisi adı neydi, dedi, bilemedim. Dönendim.

Her şey onun istediği biçimde gelişti. Geldi ve gözünü dikti, bana baktı. Bunu kimseye tavsiye etmiyorum. Çünkü gözlerime dikili gözleri oyulası bulurum. Bir yüzün üst bölümünde açılı iki parlak pencere, ar-

kada, aslında bakan beyaz kıvrımlı beyin, benim hakkımda o sapkın akıl veriler toplasın değerlesin kaydetsin ve unutsun sonra... özellikle bu sonuncusu... kimse bana öylece bakıp sonra unutamaz.

Bu yaratıkta ise böyle olmadı. Gözlerimizi çekmedik bir süre birbirimizden. Ben çekemedim. Tehdit etmiyor, taciz eder gibi hali de yok, yaltaklanmıyor. Bu kaltak varlık beni istiyor, öyle geldi bana. Kuyruğunu sallayarak sokuldu. Evet, bir kuyruğu var. Ayrıca, bizden farklı olarak cinsel organı meydanda. Hafifçe açılmış, kızarmış. Baktım, baktığımı itiraf ediyorum. İstem dışı oldu. Sonra gözlerimi ayıramadım. O da kendini saklamak için hiçbir çaba sarf etmiyor. Beni davet etmiyorduysa ne olayım. Fakat yeri mi? Erkekliğim kabardı. Bunda, gelip tam oranı koklamasının tetikleyici etkisi. Şıllık. Beni havalandırdı. Böylece, kapağı bir avluya attık. Biraz korunaklı bir yer. Daha önce uğramış ve deliksiz bir uyku çekmiştim, kapısı zayıf. İçeride, üst üste yığılmış kaba tahtadan uzun, adam boyu kutular. Ölen insanları içine koyup etrafına toplandıklarını gördüm eskiden. Beş tane. Bir tür önlem olmalı. Yoksa aynı anda beş insan ölüsü hayra alamet olmasa gerek.

Karanlık, nemli ve bu iş için pek uygun bu yerde organımı çıkardım. Hayvan yaladı. Ne döndüğümü biliyordu. Hiç ikircimli bir hali yoktu. Sevişmeye gelmiştik ve o üstüne düşeni, organı hazırlama görevini yerine getiriyordu.

Bundan sonraki buluşmalar için daha uygun olacağı düşüncesiyle binanın diğer tarafındaki girişi yokladım. Kapı açıktı. Yerler halı kaplıydı. Oldukça güzel, işlenmiş ferah bir yerdi. Kimseler yoktu etrafta. Bu kadar büyük bir odada ancak bir dev yaşayabilir, işaretler ve sükunla doluydu ki bu ikisi genellikle bir arada bulunmaz.

Sonuç olarak bir süre sevgilimle bu evde buluşmayı sürdürdük. Bazen içerisi hiç beklenmedik biçimde dolu olabiliyordu. Dikkat etmek benim görevimdi. En uzun süreli ilişkimdi denebilir. Sonra bu güzel gözlü kaltak hayvan, bir dikilişiyle insanı ayartan gürültüsüz gözler, gelmez oldular. Aradım. Boş bir arsada, taşlanarak öldürülmüş cesedini buldum. Faydasızdı. Sönmüştü. Arsada büyük bir ateş yaktım.

Döndüm. "Gine mi sen la? ... Verem Savaş Dişpanseri'ne filim bakmaya gidecekler buğün, bak bakalım seninki aralarında mı?" Günler süren beklemelerimin ödülüydü belki, belki benden bıkmıştı sadece, suratımı görmek istemiyordu artık, bilmek mümkün değildi, belki de yardım ediyordu sadece. Bekledim. Küçük, on beş yirmi kadar kızın arasındaydı. Bir süre izledim onları, aldım. Arabadaki yerine tam oluyordu. Akşama doğru şehrin dışına varmıştık. Sonrası zordu.

Sonrası zordu. Uzayıp giden yollarda arabalar vardı ve hiç çöp yoktu, yok denecek kadar azdı. Şehirlere girmiyor, girmek zorunda kalırsam geceyi bekliyor ve sürüyordum hurda arabamı, lokanta bidonlarından çıkarılmış çöplerle dolu. Bir süre yiyeceğimiz oluyordu, sonra aç kalıyorduk, ufaklık mızıldanıyor ağlıyordu bazen yoksa oraya mı dönmek istiyordu, bilemiyordum ama şu kesindi: yemek verilirse susuyordu, kötü alışkanlıklar edinmişti. Ağlamayı kesmesi için onu dövmek pek kâr etmiyordu daha da ağlıyordu, onu bırakıp uzaklaşıyordum sesini duymayacağım ama görebileceğim bir mesafeye, bekliyordum. Bu benim uzun yürüyüşümdü, büyük hareketim.

Bazen şanslıysam, şehir çöplüğü denen yeri buluveriyordum. Bu öyle bir yerdi ki şehirde bile böyle bir zenginliği bir arada bulmak imkânsızdı ve sahibi yoktu buraların herkes insanlar ve hayvanlar özgürce buralarda eşinme hakkına sahipti, buraya yerleşip bunlardan birinin kıyısında yaşayabileceğimi düşündüğüm oluyordu.

Nihayet buna karar vermenin sınırına geldim. Çöpü eşeleyenlerden birinin dediğine göre 'Adabazarı' çöplüğüydü, gürdü gösterişliydi, kırk elli adamı sırtında besliyordu da bana mısın demiyordu, bi dünya köpek vardı, henüz beni çağıranı olmamıştı ama olurdu biliyordum. Sonra çöp kuşları

vardı, martı deniyordu boklu çocuk bezlerini bile dideliyorlardı, gagaları pek. Küçük için küçük bir in buldum yerleştik, su buldum, yürümedim, çöplüğü karıştırdım, buldum getirdim ağlamalar kesildi, onu da götürdüm bir iki, işe yaramıyordu, yenmeyecek şeyleri bulup çıkarıyordu. İnin girişine naylondan kapı yaptım, artık üşümedi, üşümedik, onu bırakıp aşağıda akan suya indim, şişelerimi doldurup getirecektim biri bana, "Dur la amına godumun teröristi" dedi. "Elleriği galdır! Galdır, ibine. Yat la yere! Yat, amına godumun çocuğu!" Birisi kafama av tüfeğinin dipçiğiyle vurdu. Burnumdan kan boşaldı.

Yedi sekiz kişiydiler av tüfekleri fişeklikler birkaç tazı hiçbiriyle bakışamadık sadece biri elimin kanını yaladı pek bir şey hissedemedim.

Ellerimi bağladılar ve boğazımı, çok sıkmamışlardı uzun ipin bir ucu ellerindeydi, yolda durup dinlendiler beni bir kenarda beklettiler, aklım ufaklıktaydı ama yanına gidemezsem çöplüğün yerini biliyordu aç kalmazdı, su alınan yeri göstermemiştim bulur muydu? Biri üstüme işedi. Birisi elindeki kaynar çayı kafama döktü, yanmak güzel değildi, genç birini getirdiler daha önce hiç terörist görmemişti öyle diyordu, elindeki sopayla acemice birkaç vuruşla kendini gösterdi, güldüler ama genel olarak ciddiydiler.

"Öldürelim gitsin. Dereye atarız. Kim bilecek, değil mi Selman ağabey?" "Gafanız basmıyo de mi? Ben teröristleri bilirim, tek gezmez bunnar. Alıp götürüp gonuşturmamız lazım. Bunnar gendilerine sığınak yapar, ağşam seyretmedin mi şov tivide. Gireller oraya, daha bulamazsın. Sonra çıkarlar gecenin bi vaktı, köyü basıp kadın çocuk dinnemeden, annıyo musun. Ötekileri de bulup hepsini geberdiriz." "Eee, soralım o zaman. Ne bekliyoz?" "He, salak, sen soracan o da söyleyecek he mi? Herkesi gendin gibi salak belliyon ella?

Ben askerlikteyken bunnardan gaçı elimizde galdı biliyon mu? Hemen gonuşmaz bu ibne. İyice ezmek lazım. Rüştü'nün bağ evine götürür orda bakarız icabına. Gerekirse gece de ordayız, ona göre."

Rüştü'nün bağ evi çok oturaklı bir yerdi. Sigara içildi, biri sırtıma çıktı, telefonlarıyla resimlerini çektiler birbirlerinin çok şıktı. Ayak parmaklarım çekiçle ezildi, arkadaki bok çukuruna soktular kokuyorum diye hortumla yıkadılar, hortumun ucundan kesip uzunca vurdular, orada bazı şeyler karanlıktı tam adını diyemeyeceğim şekilde, uzundu sordular bu kısmı pek anlamadım sığınak neredeydi, buna bir yanıt veremezdim bana bunları yapanlar ufaklığa da zarar verirlerdi, onu korudum, arkadaşların nerede gizleniyor dediklerinde boş boş bakmıştım, sığınak nerde dendiğinde gözlerimi kaçırmıştım Selman ağabey çözmüştü, bunun anlamını etrafta başka terörist yok ellam emme bi sığınakları var bu ipnelerin geçen televizyonda çıkan gibi silah dolu bulursak birer dene de gendimize ayırırık birer dene ondörtlü, sonra bana dönüp gonuş amına godumun ibnesi, diye devam etti, hortum çalıştırdı gendinizi yorman, ellerinizi sakının ellerinizle vurman bırakın hortumla ezelim, diye bilgilendirdi herkesi. Hortumla ezildim. Tekrar çay demlemişti birisi, ara verin de gelin la millet, diye seslendi. Kümesten yumurta buldum yağa gırdım gelin de yiyek. Yediler. Çay içip konuşuyorlardı, genç olanı "galan yumurtayı buna vereyim mi Selman ağabey?" diye sordu. "Oğlum teröriste acımayacan. Şimdi sen bu ibneye acırsan, ellerini gurtardığı anda hepimizin gafasına sıkar gider, ona göre. Zete versen de yimez, bunnar yakalanınca açlık grevi yapar, hiçbi şey yimezler. Dene istersen." Genç kalktı. Kalan yumurtayı ekmeğin içine doldurup uzaktan önüme attı. Ağzımdaki kanı yutkundum. Her yanım biber sürülmüş gibi yanıyordu. "Di-

medim mi sağa" dedi Selman ağabey. Bu ibnelere iyilik yaramaz zaten. Yakalayınca ezip gonuşturacan, sonra da kafasına sıkıp atacan bi çukura, yallah"

"Gomtanım çöplük havalisinde bulduk. Televizyonda vardıydı ya ağşam, bizim köye yakın, burnumuzun dibinde sığınak eşmişler, içini silah doldurmuşlar. Dövlet her yana yetişemez tabi, biz de dedik, bi dolanak bakalım belki bir ikisine rast gelirsek, burası Adabazarı, burada gomünist yaşatmayız dedik, dövletimize yardımcı olalım dedik. Siz burada olduğumuzu nereden bildiniz?"

Gomtan beni arabaya bindirdi, daha önce hiç binmemiştim, aralarında konuştular duyamadım benimle ilgili değildi sanırım, ayağımı sardı bir asker sıhhiye diyorlardı, revire götürelim, dedi gomtan toparlanın, dedi geçti yerine oturdu, aklım ufaklıktaydı Allah'tan uzak değildi, aklım kesiyordu geri döneceğime, gün doğusuna doğru biraz gittik, ayağıma bir şey döküp yaktılar, zırlama lan iyi olacaksın, dediler; yıkadılar, giydirdiler, sivilden bulun demişti gomtan buldular, keten pantul yakıştı ibneye, dediler güldüler. Gomtan sordu bilemedim, karışık şeyler anlattı sustum, bir yere kapadılar bekledim, sonra yemek getirdiler yedim, çişim gelince altıma yaptım çok kızdılar helaya götürün dediler, hortum görünce korktum ama sadece yıkamak için kullandılar, suyu süzülsün biraz yatakları berbat eder bu ibne, dediler gittiler geldiler gomtan seni görecek ona göre, dediler bu değişikti, kimse kımıldamıyordu, beklediler gomtan sordu yine bilemedim, nerden buldunuz bu garibanı yollayın gitsin, dedi arkasını dönüp gitti.

20. Bölüm

Benden hoşlanmadığını sanıyorum. Bunu, sık sık gözlerimi bağlamasından anlıyorum. Benim tarafımdan görülmeyi tahammül edilmez buluyor. Pek çok gözün sürekli üstünde olmasını istemediğinden dem vuruyor. Anlamıyorum. Devingen kavrayışımı ve değişkenlik gösteren bakış açılarımı kastediyor olabilir mi?

Ondan hoşlandığımı sanmıyorum. Her şeyi yemeye çalışan bir hayvan! Hayat dolu bir bedeni var ve hasta. Hastalık kokuyor, kan getiriyor eve. Mezbahadan aldığını söylüyor. Bunun için kullandığı bidonu odunlukta saklıyor. Kurumuş kanlı saplarıyla keskin ağızlı nacakları, baltaları, adam dövmekte kullandığını sandığım demir lobutları ve diğer edevatının arasında, gözler-

den ırak bir yerde.
Kanı, başından aşağı döküyor. Banyoda. Yıkanır gibi. Bir süre öylece oturuyor. Yerde. Çıplak. Kan içinde. Betonun üstünde. Neden sonra kendine geliyor ve onu yıkamam için beni yanına çağırıyor. Böyle zamanlarda bazen günlerce evden çıkmıyor. Her şeyden tiksindim, diyor. Ağladığını sanıyorum. Genellikle beni odada, yanında istemiyor. Mutfak olarak kullandığım küçük aralıkta, sandalyenin üstünde oturup bekliyorum dönmesini. Işıklar içinde geri gelir diyerek...
Bırakıp gidemem. Hayatla aramdaki tek bağı yitirmeme neden olacak bu, belli belirsiz biliyorum. O benim efendim, parlayan yıldızım. Onun kutlu bilgeliğinden yayılan harelerden saçılan ışıkla yıkanıyor ruhum.
Hayvan. Kokuyor. Onu yıkamama izin vermiyor. Bırakmıyor. Bırakmıyor. Kendimi kilitlemem kâr etmiyor, kurtarılıyorum. Kendimi yaralıyorum. Hiç. Canıma kastetmeme izin yok.
Yine konuşmuyor. Tutarsız isteklerle dolu yine. Yine karanlıkta oturuyor. Nefesini tutuyor. Nefesimi tutturuyor. Soluk alma sesime dayanamıyor, 'tıslama' diyor.
Dayak yemek korkunç ama dayak yememenin yanında hiç kalıyor. Hiç dokunulmamış oluyorum. Küfür yememişsem, benimle hiç konuşulmamış oluyor. Ve bana bakmamışsa hiç, dünya üstüme çöküyor.
Bazen beni döverken başka şeyler düşündüğünü, bana bakarken başka şeyleri gördüğünü, başka şeylere vurur gibi bana vurduğunu seziyorum. Gri benekli gözlerini benden kaçırıyor böyle zamanlarda. Gözlerimi bağlamamışsa parmaklarını sokuyor, kan görene kadar. Tuvaletin musluğuna takılı otuz santimlik plastik hortum, taçlandırıyor her şeyi. Önce kendi avuç içinde deniyor. Hortumu açık avucuna indirince, elini hemen yumruk yapıyor, sonra açıp pantolonunun yanına sürtüyor sertçe, birkaç kere. Ve başlıyor. Bacaklarımın yol yol kabardığını biliyorum. Elimde olmadan elimle korunmaya çalışıyorum. Sanki ellerim acımazmış gibi. Sonuçtan her zaman memnun kalıyor. Garanti bir yöntem.

Hiç gerilemiyor. Asla acımıyor. Dakik bir sakinlik. Obur ruhu yalapşap. Her zaman pek pişman. Baştan çıkaran. Saltık bir varlık. Tamlık. Bükülmezlik. Dingin faşist. Dediği dedik. Kendinden ibaret. Kendisiyle eşit. Kemik rengi serinliği...

Yine makine. Bu, 'tamam olan tek şey' diyor. 'Beni hiç yanıltmıyor'. 'Ne zaman gelsem burada'. Ne zaman istesem ses ve hareket. Her seferinde aynı. Onu sevmek, onunla olmak hiç zor değil. O, ben istemeden yaşamıyor. Ben isteyince sönüyor. Suskun. Çok iyi.

Makine aramıza girdi. Sanki... bir bu eksikti. Bir sen eksiktin. 'Sevgili makine'. Sevgili takırtı. Sevgili duman. Sevgili titreşimlerinle doldurursun odayı; beni silen.

Tamirciye sordum bir gelişinde. Bana bakışı pis. Ellerini ovaladı. Ağabeyimin su içtiği mutfağa baktı kaçamak. Bacaklarımın arası, içim çürüdü. "Kum" dedi. "Şuraya atarsın..."

Attım. Birkaç avuç. Yandaki inşaatın elenmiş kumu. Eleyen genç bana laf attı. "Kız, amı tatlı." Bu, benim bilebileceğim bir şey değil.

21. Bölüm

İlk kez, onu öldürebileceğimi düşündüm. Bu güne dek ondan kurtulmayı, doğrusu düşünmemiştim. Onu istemiş ve istediğim gibi yaratmıştım. Dişsiz ağzı, kol ve bacak cangılı bedeni, yanar-döner flaşörlü gözleri ve aranmaz hizmetleriyle. Şimdiyse kendi başına hareket ediyor, kendisine adıyla seslenmemi istiyor (Bir ad istiyor). İrade belirtiyor; makinemi, kutsal kutumu, cüce sevgilimi, hurma tatlımı, beni bekleyeni bozmaya yelteniyor.

Şimdiye dek önemsenmemişti, hiç kimseydi. Düşünmeye değmezdi. Sadece, bende yürüyen bazı şeyleri, ellerimi karıncalandıran, gözlerimi kanla dolduran, hırstan kusturan,

sıcak bölgelere ulaşmak için beden kestiren şeylerimi, ayaklarımı sürümemi, omuzlarımdaki kısığı, kulaklarımı dolduran azarların yarattığı bodur şişkinliği, başımı esriten ve fırıldak gibi döndüren dinmez kini, bendeki uçucu ve konucuyu, kusursuz iç huzuruyla iletmem demekti. Şimdiyse, birisiydi ya da olmaya yeltenmişti.

Onu öldürmeyi düşünmek demek, amaçlarımdan sapmak demekti; onu önemsiyordum. Amaçlar, zavallı aklımızın sanki gerçekleştirilebilirlermiş böyle bir şey, geleceği tasarlamak, yaratmak sanki mümkünmüş gibi, öylece yaşamak, yaşamanın bu tek ve gerçek geçerli biçimi yanlışmış gibi gelecekte kendinden ve kendisi için bir şeyleri bu günden yapmak istemek.

Dolayısıyla, artık hayatıma etki etmeye başlıyor, beni düşündürüyor, buna zorluyor, mecbur oluyorum, ona bir ad vermekten kaçınamıyorum. Başlangıçta ileri sürdüğüm savlar çürüyor ve çöküyor. Argümanlarım sarsılıyor, hızlı atlara binmiş kötü biniciler gibi yerlerini bir süre zar zor koruyor, sonra tepetaklak düşüyorlar, bedenlerinde kırılmadık kemik kalmıyor, ölüyorlar. Başlangıçta bir amacım vardıysa, demek ki bu, geleceği kurgulamak gibi bir saçmalığa tekabül ediyordu. Geleceği tasarlamak, onu yaratmaya soyunmakla haddimi aşmış bulunuyordum. Öylece yaşamaktan ilk vazgeçişimdi bu benim ve sonu kesin bir hüsranla bitecek gibi görünüyordu. Bu fikir aklıma, demek ki yabancı ve asalak bir varlığın bir bedene girip yerleşmesi ve onu zamanla yavaş yavaş yemesi gibi yerleşmişti, kaçınılmaz sona gelinmişti.

Fikir insana, tıpkı bir bedene giren bir asalak gibi girer ve onu ele geçirerek bir süre yönetir. Artık o beden, bizzat kendi amaç ve anlamından uzaklaşarak bir başkası tarafından üretilerek ortaya salınan ve akıldan akıla geçerek yaşamını sürdüren asalak bu fikre yataklık ve uşaklık eder. Fikir,

içini oyup boşalttığı bu yapıyı mümkün olan bütün felaketlere sürükledikten sonra, varlığını, kendini klonlama yeteneği sayesinde başka akıl ortamlarında sürdürmeye devam eder. Fikre teslim olan akıl ise, eğer taşıyıcısını ölüme sürüklememişse, kendini bu asalak sahibinin hizmetine sunarak kendinden tamamen vazgeçer; bir bakıma ölür. Öyle ki, sonunda tamamen o fikirden ibaret kalır, kendi öz varlığından arta kalan kabuk, büyük ya da sözünü etmeye değmez bir gürültüyle çöker.

Ben de aklıma gelen bu fikirle, ister istemez sonu çöküşle bitecek bu süreci başlatmış bulunuyordum, bilmiyordum.

22. Bölüm

Çünkü fikir tek başına gelmiyordu. Mahluku öldürme fikri, mahluku öldürmeme fikrini de çağırmış bulunuyordu. Mahluku öldürmeme fikri mahluk'un kim olduğu fikrini, bu ise, bir mahluk yaratma fikrini çağırıyordu; onun erotik ve diğer açılardan işlevsel ve işletilmesi ekonomik olmalı fikri kendiliğinden doğuyordu, erotik fikrinin doğumu kolay oluyordu, neredeyse kendiliğindendi; ekonomi kavramları da öyle sezaryene filan ihtiyaç duymuyorlardı, hepsi geliyordu, fikir bana gelmiş bulunuyordu. Kelimelerin sırtına biniyordu, onları yan yana gelmeye ikna ediyor, razı gelmeyenlere dersini hemen oracıkta veriyor, onları zora koşuyor,

bunun için öküz sinirinden yapılma kırbacını pek güzel işletiyordu; el ele tutuşan kelimeler silsileler halinde yağlı kıvrımlı organın uygun kuytularını kendilerine mesken tutuyorlardı ve başlıyordu aralarında hararetli tartışmalar, değerlendirmeler, sonuçsuz bildirgeler, sanırsınız etkisiz bir devrim konseyi toplanmıştı, kelimeler fikirlerin oyuncağı olmuştu, fikirler işlerine yarayan kelimeleri pek güzel yaylarında geriyor ve diğer fikirlerin yuvalandığı kümelendiği köşeye doğru fırlatır, bu arada kendilerine gönderilen etkin ve tehlikeli kelimeleri savuşturmak için yine kelimelerden yaptıkları kalkanları (burada tunç kelimesi devreye giriyordu ama bütün bunların irdelenmesi ortaya devasa bir iş çıkarır, bu yüzden işleyişin neye benzediğine dair fikir vermesi bakımından tunca işaret etmekle yetiniyoruz) kullanıyorlardı; savaş başlamıştı, kimse geri adım atmıyor hiçbir şey olmuyordu. Böylece horonlar tepildi, halaylar çekildi, sim sim oynandı, ağız dolusu gülündü, gidip geldiler etrafa ışık ve neşe saçtılar, bağrışıp itiştiler kendilerinden geçtiler, kendileri oldular ve başkalaştılar; diğer kelimelerle hemen çözülecek ittifaklar kurdular, susup sindiler, beyni o ince elementi o masum sustalıyı ele geçirdiler, ayarlarıyla oynadılar, içinden çıkılmaz bir duruma getirdikten sonra artık bıraktılar, fikirler işlerini bitirmiş, beyni kendi olmaktan çıkarmışlardı, fikir sahibi olan beyin artık kendisi değildi; beden, beyin sahibi oluyordu artık, kendisi değildi; fikir, beden sahibi oluyordu, şimdi kendisiydi pek iyiydi.

Her yer seslerle doldu. İnsanlar, arabalar, araçlar, hayvanlar, çocuk denen canlılar, hışırtılı bitkiler, dünya geniş bir yer değildi ya da hepsi aynı yere yığılmıştı, tuhaftı. Konuşulanlar konuşulandı, anlıyordum, korkunçtu. Beynime doğru başlayan fikir hareketinin beynimde başlattığı fikir hareketi, kelimelerin engin denizini anlaşılır kılmıştı, boğul-

muyordum artık iyi kötü tutunuyordum, bir sandalın kenarına kendimi yukarı çekiyordum, tayfalığımı ilan edebilir, sandal lideri olur, büyük gemiye çıkıp kaptanın yerine göz dikerdim, gözlerim çıkarılırdı. Gerçi hepsi bir anda ayan olmamıştı ama çözülüyordu, genişliyordu kafamın içi, dar vurulmuş zincirler sayesinde, anlıyordum buydu yolu, yola girmiştim eski güzel zamanlarım bitmişti. Etrafımda sürüp giden itiş kakışa hayret ve özlemle baktım. Meğer neler kaçırmışım. Meğer dünya kaynıyor...

23. Bölüm

Meğer dünya kaynıyor. Patlayan ve fışkıran sesler, fokurdayan gıcırtıyla sürüklenen yerden yukarı yükselen ve kafanın içine dolan, sonra insanlardan kaynaklanan düpedüz kusulan, savrulan, ortaya atılıveren ve beynin istemeden duyduğu, aldığı, içtiği, istediği, depoladığı kelimeler ses dizinleri anlam bütünleri...

Fikirler bende sökün ediyordu. Ortaya çıkıyor, boy gösteriyor, tıslayarak gülümsüyor, çarpık dişlerini gösteriyor arsız arsız bakıyorlardı aklım karışıyordu, aklımı kaçırıyordum. Önceleri bulutlar içindeydi kelimeler, sisten kurtuluyor netleşiyorlardı, netleştikçe kabalaşıyor, buyurgan

oluyor, herkesin ortasında cinsel organlarına elliyor, kasım kasım kasılıyorlardı.

Bu korkunç karmaşa, bu deli bozuk hava atmosfer giderek beni boğdu. Belli ki bir akıl, fikir denen illetten kurtulmalıdır. Fikirsiz geçirdiğim zamanlar hakkında gerçi fikrim yoktu ama içgüdüyle belki biliyordum ki, bunlar iyi zamanlardı, en azından böyle sanmak eğilimindeydim, fikrim bu yönde oluşmuştu. Sonuç olarak fikirsiz geçirdiğim zamanları özlemle iç çekerek andım. Fikir denen bu şeyden arınmalıyım.

Bunun iki yolu vardı aşikâr. İlki, fikrin yerleşmesine imkân veren akıl denen illetten, aklın yerleşmesine imkân veren beyin denen illetten, beynin yerleşmesine imkân veren kafa denen illetten kurtulmaktı; kafadan kurtulmakla beyinsiz ve akılsız ve fikirsiz kalıyordum ama ölüyordum, bunu denemiştim; başka birisinin üstünde elbette, sonuç fena oluyordu, kan banyosuna varıyordu, insan sonra banyodan çıkamıyordu ta o zaman bunu kendimde denememe yönünde alınmış kararlarım vardı, ola ki boş bulunup...

İkinci yol olarak aklımı sakatlayan süreci başlatan varlıktan kurtulmak vardı. Fakat içten içe biliyordum ki kendisine yapılanı anlamayacak, bende ne gibi çelişkiler yarattığını bilemeyecek, fikirlerin tohumu olduğunu kavrayamayacaktı, küsecek, üzülecek, ölecekti.

Ama fikirle beraber bende vicdan da türemişti. Bunun, nihayetinde bir tür cezaya tekabül edeceğini elbette biliyordum. Mahlukun, tamamıyla ileri gittiğini ve başına gelecek her şeyi hak ettiğini söyleyemeyeceğim. Her varlıkta içkin olan dünyayı, kendi etrafında ve kendisine uygun olacak biçimde düzenleme güdüsü harekete geçmişti. Kötüsü, bundan ona bahsederek onu neden bu şekilde, geri dönülmez biçimde cezalandırdığım hakkında bilgilendiremezdim; bu,

idam mahkûmlarına yapılanı akla getirirdi ki bu, benim zerrece istemediğim bir şeydi; çünkü kendimi yetkili görsem bile onun varlığıyla ilgili her tür kararı almada, bende türeyen vicdan, bunun esasen yanlış olacağını fısıldıyordu fısıltıyla. Ayrıca, kabul etmek istemesem bile, bu ona aşırı değer vermek olmuyor muydu? Ben tarafından böyle bulunuyordu demek böyle oluyordu. Yani aşırılıkla vicdan arasında bir noktada ki böyle bir yerde bulunmayı kimseye tavsiye edemem çünkü çok sıkışık ve dar bir yer, sıkışık ve dar bir durumda kalakalmıştım.

Gerçi bu fikir dolu akıl yürütmeler esnasında bir üçüncü yol daha bulunduğunu keşfetmiş bulunuyorum. Bu da, mahlukumu, sevgili eylemimi terk etmek. Onu öylece, açıklamasız ve bilisiz bırakıp gitmek ya da beni artık bulamayacağı bir yere kadar götürüp bırakmak, azıtmak. O orada kendine yeni bir yaşam kuracaktır. Bu durum beni acılı vicdan muhasebelerinden, manevi azaplardan felsefi açmazlardan, ruhsal dalgalanmalardan, fikri karmaşalardan, teorik çatışmalardan kurtarır gibi gözüküyor fakat sorunu kesin olarak çözmekten uzak. Çünkü ondan sonsuza dek uzaklaşırsam, onu sonsuza dek düşünüp duracağım. Eski fikirsiz yaşamıma dönme fikrimi tamamen boşa çıkarır bir fikir olur bu da.

Ancak mahlukun ölümü bende başlayan bu fikir hareketini sona erdirecek gibi görünüyor. Ve fikirle başlayan vicdanın da sönümleneceğini öngörmek mümkün görünüyor.

Bunlar bir yana, beni daha temelde rahatsız eden şeyin, bana ait ve kendi isterlerim doğrultusunda yaptığım bir mahlukun başkaları tarafından kullanılma ihtimali olduğunu anlıyorum. Onu ben yaptım. Eserimin inceliklerinin başka birtakım insanlar tarafından anlaşılmasını beklemek, onlara yüksek değer biçmek olurdu. Başka insanlar, özetlersek bazı

dürtülerden ibaretler cinsel organlarını çevreleyen deriden, midelerinde hissedecekleri doygunluk duygusundan üşümemek ve yorulmamaktan ve sadece görmekten ibaretler. Mahluku, bu dürtülerin hizmetine sunmayı reddedişimin anlaşılır bulunacağını biliyorum. Öyleyse sonucu ilan ediyorum; madem irade gösterdi, sonuçlarına katlanacaktır. Ben ceza vereceğim. Ceza varsa suç da vardır. Suçunun ne olduğunu kendisi bulacaktır. Böyle olmaz mı; ceza verilir ve biz de suçumuzun ne olduğunu buluruz. Hep bulduk.

24. Bölüm

İşe onu bulmakla başladım. En son bıraktığım yerdeydi, banyoda, sinmişti. Biri onu dövmüştü, bu besbelliydi. Kimdi? Sordum, sustu. Saçları kazınmıştı. Neden ve kim tarafından? Konuşmuyordu. Kolları bedenine sıkıca bağlanmış, iki zavallı çıta kol niyetine dirsek hizasından tutturulmuştu. Burada neler dönüyordu, niyet neydi? Üzülerek fark ettim ki, dişleri sökülmüştü, ağzı kan içindeydi. Konuşmasına izin verilmemiş miydi, ısrarla konuşmuyordu, belki de benim bilemediğim bir yasağa uyuyordu. Henüz gençti, sağlamdı, iskeleti iyi durumdaydı ama duvara dayanmış bastonu dikkatlerden kaçmıyordu. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, camları

olmayan gözlüğüyle pek bir gülünçtü.

Onu o halde bulmak beni irkiltti. Aklıma üşüşen kelimelerle terliyordum. Durdum. Hemen yapılmayacak şey, korkunç irdelemeler ve suratsız sonuçlarıyla beni kemirecek, emecek, içine çekecek, nefessiz bırakıp öldürecekti. Bodrumda tuttuğum uğurlu nacağımı çıkardım. Bunu görünce, metanetle gözlerini yumdu, vuruşu bekliyordu, belki de biliyordu, bana hak veriyordu, ben onun efendisiydim, düşünmüş çaresiz kalmış çare bulmuştum; fikirlerle yaşamaktansa fikirleri ortaya çıkaran bu varlığı, zaten bizzat kendim tarafından yaratıldığına göre böyle bir hakkım da bulunuyordu, ortadan kaldıracaktım. Kafatası açıldı, kanla birlikte kelimelerin de etrafa saçıldığını görebiliyordum, aldığım karar tamamen yerindeydi, bu da buna işaret etmişti, beyni, kelimeler tarafından ele geçirilmişti, artık onu durdurmak mümkün olmayacaktı belki iş fikirlerin ortaya çıkmasına kadar varacaktı belki de varmıştı. Kelimelerden bazısı duvara yapıştı, sümüksü bir yapıları vardı, kimisi bacaklarıma tutundu; yukarı, beynin olduğu yere doğru ilerlemeye ve oraya girmeye ve orada yerleşmeye can atıyorlardı, can havliyle davranıyorlardı, gerçekten iğrenç varlıklardı, çığlıklar atmaktan geri durmuyorlardı, hepsi birden yapma, diyordu ağabey yapma, yapmıştım bile belki de yankıydı sadece, buydu, ben işime bakıyordum tamamen profesyonel olmuştum, insan bu aşamaya gelirse, ki oldukça ileri bir aşama olduğu bilinir, artık yaptıklarınızın sonuçlarıyla ilgilenmek zorunda değilsinizdir, ben de öyle yapıyordum ilgilenmiyor, saltık manada tarafsız bir kavrayışla işimi yapıyor işimde ilerliyor işimi bitirmeye uğraşıyordum.

Taze cesetleri mezarlarında rahat bırakmayan adamlar olduğunu biliyordum, geceleri çalışan bu adamlar cesedi mezardan çıkarır, üç tekerlekli bir araba bulur ve onu uygun

bir yere taşırlar, çok içki içer ağır dumanlar içlerine çeker ve cenazeyle oynarlardı. Bunun, benim sevgili mahlukuma yapılmasına asla izin veremezdim onu tamamen kırıp dağıtmalı ve işe yaramayacağından emin olduktan sonra kendi başıma bir yere gömüp kapatmalıydım kollarını ve bacaklarını gövdesinden ayırdım, artık pek bir şeye benzemiyordu, bir kadına benzemiyordu ama yine de organı vardı, bundan kurtuluş yoktu.

Bütün bunlar olurken denetimi elden kaçırmıştım, başı gövdeden ayırma işlemi esnasında etrafa saçılan kelimeler bana sökün etmişti, kimisi içime kadar girmişti, beynime yerleşmişti, acımasız hastalıklı varlıklarıyla beni zehirleyeceklerdi. Çok sürmez fikirlerin ortaya çıkışı eşlik ederdi bütün bunlara ve ben, kurtulmak için neler çektiğim fikirden kurtulma fikrimde başarısız olurdum, bunu kabul edemiyordum. Ama belki de diyordum, fikrin kaynağı olan mahlukla birlikte ondan kaçıp bana dolan kelimeler, henüz bir fikir oluşturma aşamasına gelmeden tıpkı onun o güzelim bedeni gibi can taşıyan, üşüyen, acıyan, sevgili bedeni gibi sönüp gideceklerdi, umuyordum.

Beklemek ve neler olacağını görmek için kendime yer seçiyorum; kentteki en sessiz yer, insanların gömüldüğü. Kelimelerin seslerle beslendiğini sanıyorum, onları sessiz bırakırsam diyorum... geçmesini beklemek gerek. Kanatlarımı açıyorum. Deniyorum. Flap! Flap! Bu kez işe yarıyor. Oradan uçarak uzaklaşıyorum.

Sessizliğin gelişini ise, beklemek gerek...

Önce, yerden elime geçirdiğim bir taşla vurdum başına. Aniden kaplan! Tak! diye bir ses patladı. Artık çıkan seslerin gereksiz olduğunu kimse iddia edemez.

Parçalanmış bir benliğin zihninden bakılan bir dünyada, tedirgin edici bir atmosfer... Ve bu atmosferin tekinsiz insanları: dışarıda bırakılmışlar, yeraltında yaşayanlar ve niceleri. Hüseyin Kıran, şiirsel olduğu kadar travmatik, akıcı olduğu kadar kekeme diliyle kötülüğün, karanlığın, tiksindirici olanın izini sürüyor *Gecedegiden*'de. Bunu da anlamını ilk elde açık etmeyen, simgeler ve benlik oyunlarıyla örülü, giderek kendi üzerine kapanan ancak ışıltısını tam da bu kapanmadan yansıtan bir üslupla yapıyor. Sözcüklerin havada bozulduğu, dağıldığı; hecelere, harflere, vurgulara, tonlamalara bölündüğü ve seslerin kulaklardan içeri aktığı çarpıcı bir roman *Gecedegiden*.

2004 yılında *Madde Kara* adlı şiir kitabıyla başladığı edebiyat yaşamını 2006 yılında yayımlanan *Resul* romanıyla sürdüren Hüseyin Kıran, Semih Gümüş'ün de dediği gibi, "sert gerçekleri yazınsal yazının olanakları içinde kalarak dile getiriyor"; üstelik bu romanında daha zengin bir dille ve daha derinlere inerek.

AYRINTI • TÜRKÇE EDEBİYAT
ISBN: 978-975-539-628-6
9 789755 396286
9 TL